

Utredning barnehager for Bardufossområdet

**”Barna er kommunens framtid.
Å bidra til at alle barn får en god start i livet er noe av det
viktigste vi kan gjøre som samfunn”**

Sluttrapport 07-11-2018

Innholdsfortegnelse

Forord	6
1. Bakgrunn, politisk vedtak, organisering av arbeidet og hovedtilnærming ...	7
1.1 Bakgrunn.....	7
1.2 Politiske vedtak og administrativ presisering av oppdraget	7
1.2.1 Hovedkonklusjon rapport barnehagestruktur for Bardufossområdet.....	7
1.2.2 Politisk vedtak	8
1.2.3 Administrativ presisering av oppdraget	8
1.2.4 Styringsgruppens presisering av oppdraget.....	8
1.3 Hovedfaser, organisering av arbeidet og ressursomfang.....	9
1.3.1 Hovedfasene i arbeidet	9
1.3.2 Arbeidet er organisert som et prosjekt med bred deltagelse og involvering.....	10
1.4 Oppbygning av rapporten	12
2. Overordnede rammer for barnehagene	12
2.1 Barnehagers styringsdokumenter.....	12
2.1.1 Barnehagens formålsbestemmelser.....	12
2.2 Stortingsmelding om framtidens barnehage (st.meld. 24 (2012-2013))	13
2.3 Ny bemanningsnorm og skjerpet pedagognorm for barnehagene	13
2.4 Arealutnytting	14
2.5 Kommuneplan samfunnsdel	14
3. Kjennetegn ved barnehagetjenestene for Bardufossområdet.....	14
4. Behovsutvikling barnehageplasser for Bardufossområdet.....	16
4.1 Befolkningsutvikling fram mot 2040 for barn mellom 0-5 år.....	16
4.2 Usikkerhet i vurderingene av behov for barnehageplasser	17
4.3 Antatt behovsutvikling for barnehageplasser i Bardufossområdet.....	17
5. Utdanningsdirektoratet - Barnehagefakta store barnehager	18
6. Grunnleggende prinsipper for barnehagene	19
6.1 Grunnleggende prinsipper	19
6.2 Privat eller kommunal utbygging av fremtidige barnehageplasser	19
6.3 Framtidig kapasitet Bardufossområdet	19
7. Hovedalternativene for barnehager Bardufossområdet.....	20
7.1 En ny stor barnehage (180 barn) eller to nye barnehager (med 90 barn hver...)	20
7.2 Tjenestedrift - avdelingsbarnehage, basebarnehage eller sonebarnehager.....	20
7.2.1 Avdelingsbarnehage – små og faste barnegrupper	21
7.2.2 Basebarnehage – en mer fleksibel måte å organisere barnegruppene på	22
7.2.3 Sonebarnehager – arealet er felles, men bruken må defineres og avgrenses...)	23
7.3 Prosjektgruppens anbefaling.....	23
8. Potensielle barnehagetomter Bardufossområdet.....	24
8.1 Krav til barnehagetomter.....	24
8.2 Lokasjoner for ny(e) barnehage(r).....	24
8.2.1 Tomt 1: Sundlia - tidligere Bardufoss videregående skole	25

8.2.2	Tomt 2: Istindportalen / "Heggelia fotballbane"	26
8.2.3	Tomt 3: Utvidelse Heggelia (53/212)	27
8.2.4	Tomt 4: Utvidelse Noraførr barnehage (53/446 og 53/370)	28
8.2.5	Tomt 5: Rustahøgda	29
8.2.6	Tomt 6: Utsikten/Bardufoss sentrum	30
8.2.7	Tomt 7: Skogbrukets hus	31
8.2.8	Tomt 8 Øverli (Kiil-eiendommen)	32
8.2.9	Tomt 9: Øverli overfor småhusene	33
8.2.10	Tomt 10a: Krokbecken nord / Ole Borgestad	34
8.2.10	Tomt 10b: Krokbecken nord / Fagerlidal	35
8.2.11	Tomt 11: Lia (54/8)	36
8.2.12	Tomt 12 Andslimoen/ Sameskolen	37
8.2.13	Tomt 13 Haraldvollen (54/619)	38
8.3	Oppsummering tomtealternativene	39
9.	Bygningsmessige løsninger nye barnehager	40
9.1	Bruk av etablerte arealnormer	40
9.2	Pedagogiske premisser og prinsipper	40
9.3	Sambruk av lokalene på kveldstid	40
9.4	Bygningenes tilpasningsdyktighet	40
9.5	Bygg og utearealer tilpasset tomten	40
9.6	Universell utforming	41
10.	Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene	41
10.1	Vurderingskriterier som belyser barnehagealternativene	41
10.2	Vurderingskriterier som belyser tomte-/lokasjonsalternativene	43
11.	Investeringsomfang, driftsutgifter og livssyklus kostnader	45
11.1	Investeringsomfang, driftsutgifter og gevinster	45
11.2	Livssyklus kostnader for hovedalternativene	48
12.	Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene	50
12.1	Vurdering av en ny stor barnehage versus to nye barnehager	50
12.2	Vurdering av tomt/lokasjon	52
13.	Prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene ..	53
13.1	Prosjektlederens og 6 medlemmers vurdering og anbefaling av barnehagealternativene	53
13.2	4 medlemmers vurdering og anbefaling av barnehagealternativene	55
14	Prosjektgruppens vurdering og anbefaling av tomt/lokasjon til barnehage	55
14.1	Prosjektlederens og 6 medlemmers vurdering og anbefaling av tomt til en stor barnehage	55
	Av de 7 som medlemmene av prosjektgruppen som anbefaler en barnehage (jfr. kapittel 13.1 Prosjektlederens og 6 medlemmers vurdering og anbefaling av barnehagealternativene), har 3 medlemmer Rustahøgda (tomt 5) som sitt førstevalg av lokasjon	57
14.2	Prosjektgruppens vurdering og anbefaling av tomt til to nye barnehager	57
15.	Neste steg	57

Vedlegg 1	59
1. Metodisk tilnærming og analysemodell for livssyklusvurderinger.....	59
1.1 Metodisk tilnærming	59
1.1.1 Livssyklus kostnader for bygg	59
1.1.2 Kostnader som følge av endringer i driften	59
1.2 Analysemodell og forutsetninger	60
Vedlegg 2.....	61
1. Skriftlige innspill fra ansatte i Heggelia og Noraførr barnehage	61
2. Skriftlige innspill fra ansatte i Andslimoen barnehage	65
3. Skriftlige innspill fra noen av foreldrene i barnehagene	68

Forord

Administrasjonen i Målselv kommune har bestilt en utredning som skal:

1. Belyse fordeler og ulemper ved å:
  - Bygge en ny stor barnehage for 180 unger
  - Bygge to ny barnehager med 90 unger i hver av disse
2. Belyse hvilke steder som er best egnet for lokasjon av barnehagene i Bardufossområdet:
  - En ny stor barnehage
  - To nye barnehager
3. Belyse tekniske og praktiske løsninger ved bygget:
  - En ny stor barnehage
  - To nye barnehager
4. Tilbyder foreslår organisering og struktur på prosjektet.

Det er lagt betydelig vekt på selve prosessen i kartleggingen, analysen og vurderingene av hovedalternativene. Dette har vært et bevisst valg, og begrunnet ut fra at aktiv involvering av ressursmiljøer i kommunen og forelderene til barnehageungene er viktig for å kvalitetssikre grunnlagsmaterialet, forankre analysene og vurderingene som ligger til grunn for rapporten.

Representanter fra prosjektgruppen har deltatt på erfaringsinnhenting og -utveksling hos tre store barnehager i Oslo og Akershus. Det er Margarinfabrikken barnehage (organisert etter baser med avdelinger) med 463 unger, Holmenveien barnehage Espira (organisert etter avdeling) med 188 unger og Riisløkka barnehage (organisert etter soner med avdelinger) med 193 unger. Holmenveien barnehage Espira er privat driftet, men de to andre barnehagene er kommunalt eide og driftet.

Selv om det har vært en bred prosess og inngående vurderinger av ulike løsninger betyr dette ikke at alle prosjektgruppens medlemmer er enige i alle vurderingene som er gjort.

Prosjektgruppen håper at arbeidet vil bli til nytte for kommunens videre arbeid med barnehagestruktur for Bardufossområdet.

Oslo / Målselv høsten 2018
Torbjørn Bjørklund

Partner BMC Management Consulting

1. Bakgrunn, politisk vedtak, organisering av arbeidet og hovedtilnærming

1.1 Bakgrunn

Kommunenes største utfordring er å balansere omfang og kvalitet på tjenester ut fra økonomiske rammer. Innbyggerne får større forventninger til tjenestene, og dette gir press mot å utnytte begrensede økonomiske midler på en optimal måte.

En angrepsmåte som administrasjonen har valgt er å kombinere løsninger hvor tjenesteproduksjon og bygg ses i sammenheng. Det gir økt mulighet til å synliggjøre kommunens potensiale. Skoler og barnehager gir rammer for barns læring og utvikling. Omsorgssentrene skal legge til rette for god pleie og omsorg for eldre. Kulturhus, grendehus og idrettshaller er viktige arenaer for lokalsamfunnet.

Kommunale bygg innebærer store investeringer i nybygg, ombygninger, rehabilitering, rivning og årlig kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold. Fortsatt er erfaringene at få kommuner vurderer investeringskostnaden i relasjon til etterfølgende brukskostnader for å opprettholde funksjonell og teknisk standard.

Et av fokusområdene i kommunen er framtidig barnehagestruktur for Bardufossområdet.

1.2 Politiske vedtak og administrativ presisering av oppdraget

1.2.1 Hovedkonklusjon rapport barnehagestruktur for Bardufossområdet

Høsten 2017 ble det utarbeidet en rapport som vurderte barnehagestruktur for Bardufossområdet. Hovedkonklusjonen var:

"Prosjektgruppens medlemmer har i sine vurderinger i meget stor grad lagt vekt på mulighetene for å etablere mer robuste fagmiljøer, større fleksibilitet i utnyttelse av kompetanse og kapasitet, spesialiseringsmuligheter og anledning for tverrfaglig arbeid for å møte framtidens utfordringer og krav til god barnehagedrift. Hovedalternativene 3, 4 og 5 gir gode løsninger på disse utfordringene.

Medlemmene av prosjektgruppen påpeker samtidig nødvendigheten av ivareta behovene til det enkelte barn. Utforming av inne- og utearealer, samt ledelse og styring av barnehagen blir viktige faktorer for å lykkes. Dersom disse forholdene ikke ivaretas vil en stor barnehage fort bli "uoversiktlig" og kunne skape usikkerhet og mistrivsel hos noen av barna.

Livssyklusvurderinger av investeringer, FDVU drift og tjenesteyting viser tydelig at den mest gunstidige økonomiske løsningen for kommunen er å bygge en ny stor barnehage enten på Rustahøgda, Andslimoen eller Hesthagen (alternativene 3, 4 eller 5). Prosjektgruppen har ikke anbefalt hvilken av lokasjonene som er best egnet.

Prosjektgruppens medlemmer ser det som helt nødvendig at representanter for både foreldre, fagressurser, ledelse og tillitsvalgte involveres i det videre arbeidet med utformingen av ny barnehage. Alle prosjektgruppens medlemmer anbefaler framtidig barnehagestruktur for Bardufossområdet basert på enten alternativene 3¹, 4 eller 5 (en stor barnehage Bardufossområdet)".

---

¹ Prosjektgruppen har lagt til grunn at alle tre lokasjonene har tilfredsstillende arealer for en ny stor barnehage. Dette må imidlertid undersøkes nærmere av kommunen. En foreløpig tomte vurdering gir indikasjoner på at nødvendige arealer er tilstede. I tillegg har prosjektgruppen vurdert plassering av en stor barnehage lokalisert til Fagerlidal. Alternativet er forkastet på bakgrunn av at det tidligere er påvist betydelige forekomster av leire i området.

1.2.2 Politisk vedtak

Høsten 2017/vinteren 2018 behandlet formannskapet og kommunestyret rapporten om barnehagestruktur for Bardufossområdet. Kommunestyret vedtok følgende:

1. Kommunestyret tar utgangspunkt i prosjektrapporten og ønsker videre utredning vedrørende ny barnehagestruktur i Bardufossområdet.
2. Det videre arbeidet skal også vurdere en løsning med to nye barnehager med henholdsvis 6 og 7 avdelinger. Alle kostnader ved nybygging må inkluderes (gjerder, vognskur, lekeapparat etc).
3. Arbeidet finansieres med inntil kr 300 000,- fra ubrukte lånemidler.

1.2.3 Administrativ presisering av oppdraget

Rådmannen tolker oppdraget slik at utredninga fram mot ny barnehage i Bardufossområdet går videre, men at en skal ta med alternativet med to barnehager i fortsettelsen.

Tidligere rapport konkluderte med å anbefale en stor barnehage i Bardufossområdet på 12-13 avdelinger. Kommunestyret ber om at det arbeides videre med en løsning med to nye barnehager med henholdsvis 6 og 7 avdelinger.

Med utgangspunkt i dette vedtaket og vedlagte rapport, ber Målselv kommune om tilbud på et nytt prosjekt som skal svare på følgende:

1. Oppdrag med å utrede to i stedet for en barnehage
  - a. Utred fordeler og ulemper med å bygge to barnehager i stedet for en stor.
2. Tomtevalg
  - a. Utrede fordeler og ulemper med ulike tomtevalg.
  - b. Anbefale tomtevalg (Her forutsettes et tett samarbeid med planavdeling).
3. Barnehagebygg
  - a. Utrede ulike valg i forhold til bygg.
  - b. Anbefale hva Målselv kommune skal gå videre med i den videre prosessen fram mot realisering av ny barnehage.
4. Tilbyder foreslår organisering og struktur på prosjektet.

1.2.4 Styringsgruppens presisering av oppdraget

Antall unger

I styringsgruppemøtet 19. september ble behov for antall plasser besluttet. Basert på SSBs årlige prognose for framtidig befolkningsutvikling for Målselv kommune (juni 2018) og erfaringstall for antall barn som "går" i barnehage i Bardufossområdet så er behovet vurdert til barnehage med plass til 180 unger jfr. kapittel 4 i denne rapporten.

Det er noe mindre antall barnehageplasser enn selve bestillingen fra politikerne / administrasjonen (en ny 12 eller 13 avd. barnehage alternativt to nye 6 og 7 avd. barnehager).

Det legges til rette for at barnehagen må kunne utvides til 200 unger dersom behovet skulle oppstå senere. En oppskalering av et ny bygg antas å være mer hensiktsmessig enn en nedskalering av barnehagearealer og påfølgende omgjøring av disse arealene til annen kommunal tjenesteyting. Dersom behovsøkningen er av mer midlertidig karakter bør kommunen vurdere leie av barnehagearealer i markedet i en periode.

Spørreundersøkelse blant ansatte og foreldre

I folkemøtet 16. oktober ble det anbefalt at prosjektet burde gjennomføre en spørreundersøkelse av barnehageforeldrene tilknyttet Bardufossområdet og ansatte i de berørte barnehagene.

Formålet med undersøkelsen skulle være å "fange" opp meningene om en ny barnehage med 180 unger versus to nye barnehager med om lag 90 unger hver. I tillegg kunne undersøkelsen også inkludere synspunkter på lokasjonsalternativene. Tiltaket var ment å heve kvaliteten i utredningsarbeidet og dermed sikre et godt beslutningsgrunnlag.

Forlaget om spørreundersøkelse ble vurdert av styringsgruppen i perioden 19. - 22. oktober. Konklusjonen var at en spørreundersøkelsen ikke skulle gjennomføres. Prosjektgruppen var bredt sammensatt med foreldrerepresentanter, barnehageledere, fagpersoner i barnehagene, representanter for lokale fagforeninger (Fagforbundet og Utdanningsforbundet), lokalt verneombud, samt planmyndighet. Sammensetningen sikrer at ulike perspektiver blir ivare tatt gjennom hele utredningsarbeidet.

Prosjektet har fått skriftlige innspill og synspunkter fra ansatte i barnehagene og fra noen av barnehageforeldrene i Bardufossområdet. Innspillene og synspunktene har blitt tatt hensyn til i prosjektgruppens arbeid. Vedlegg 2 gir en oversikt over innspillene og synspunktene.

Når sluttrapporten er ferdigstilt vil den bli lagt ut på kommunens hjemmeside.

1.3 Hovedfaser, organisering av arbeidet og ressursomfang

Arbeidet med utredning og realisering av barnehager for Bardufossområdet er organisert som et prosjekt. Prosjektet har flere hovedfaser.

1.3.1 Hovedfasene i arbeidet

En ofte brukt klassifisering av hovedfasene er:

1. Mulighetsstudie

Administrasjonen bestiller eller utfører en mulighetsstudie for å bygge eller rehabilitere bygg. Bestillingen har bakgrunn i en behovsplan for ulike tjenester og vedtak fra kommunestyret.

Administrasjonen utreder om det påtenkte prosjektet kan gjennomføres i praksis. I dette inngår tomteanalyser hvor det blir undersøkt hvor bygningene kan plasseres.

2. Programmering

Programmeringsfasen ender opp i et byggeprogram som tar for seg mål, visjoner, rammebetingelser, samt pedagogisk plattform og brukskrav. Det blir besluttet hvordan tjenesten skal organisere seg, hvordan arealene skal utnyttes, hvor mange rom det skal bli og til hvilke formål. Dette er en omfattende prosess som gjerne tar flere måneder frem til byggeprogrammet er ferdig.

3. Skisseprosjekt/ forprosjekt

Når byggeprogrammet er vel i havn disponeres arealene grovt gjennom et skisseprosjekt der alle rom blir tegnet detaljert. Plantegninger, IKT-løsninger, omfang, funksjoner og fasader blir spesifisert. I tillegg detaljeres løsninger for vei, parkering og utomhusarealene.

I de kommunene som har valgt å etablere et tydelig skille mellom bygging, drift og vedlikehold av kommunale formålsbygg på den ene siden, og enhetene som bruker byggene på den andre signeres ofte en husleieavtale mellom utbygger og bruker i denne fasen.

4. Detaljprosjektering

I detaljprosjekteringsfasen blir tegninger og beskrivelser for prosjektet mer grundige. Det utarbeides dokumenter som skal danne grunnlaget for en anbudskonkurranse i entreprenørmarkedet.

5. Anbudskonkurranse

En anbudskonkurranse gjøres kjent gjennom annonser i dagspressen og på spesielle kunngjøringssteder (Doffin/TED). Interesserte entreprenører henvender seg til kommunen for å få dokumentene, som består av en beskrivelse av arbeidene og tegninger som viser hva som skal bygges.

6. Kontrahering

Tilbudene fra entreprenørene skal ofte inneholde en beskrivelse av hvordan arbeidene skal utføres, hvilke personer og underleverandører de vil bruke på jobben og hva de skal ha betalt. I tillegg skal entreprenørene vise til tidligere utført arbeid. Til slutt blir en entreprenør anbefalt og kontrakter signert.

7. Bygging

Før bygging må alle nødvendige tillatelser fra myndighetene være gitt.

Ofte settes det opp midlertidige paviljonger i de tilfeller hvor eksisterende bygg skal rehabiliteres eller bygges på. Byggeplassen sikres med gjerde, det lages transportveier for anleggskjøretøy og kontor- og spisebrakke etableres for dem som utfører arbeidene. Planer for SHA (sikkerhet, helse og arbeidsmiljø) utarbeides.

8. Overtakelse

Når bygget er ferdigstilt og det tekniske anlegget er testet, overtar kommunen bygget fra entreprenøren. Løst inventar, møbler og annet utstyr settes på plass. Feil og mangler utbedres før bygget overleveres til kommunen / Byggforvaltningen som går en grundig befaring før overtakelse.

9. Overlevering

Før ny bygget tas i bruk må kommunen / Byggforvaltningen formelt overta bygget, og driftsleder få opplæring i drift av det tekniske anlegget, slik som ventilasjons- og varmeanlegg.

For hver av de ni forannevnte fasene er det viktige beslutninger som skal fattes. Har arbeidet nødvendig kvalitet og framdrift? Har de økonomiske forutsetningene endret seg? Skal arbeidet videreføres? Kan en fase "lukkes" og arbeidet med en ny fase intensiveres?

Denne rapporten markerer avslutning av mulighetsstudien. Arbeidet inneholder også elementer som faller inn under programmeringsfasen.

1.3.2 Arbeidet er organisert som et prosjekt med bred deltagelse og involvering

For å kunne gjennomføre oppdraget på en effektiv måte, ble arbeidet organisert med en styrings-, prosjekt- og arbeidsgruppe. Disse ble satt sammen for å dekke:

- Ledelsesperspektivet
- Brukerperspektivene
- Ansattperspektivene
- Fagperspektivene
- Barnehagemyndighetsperspektivet
- Økonomiperspektivet

I styringsgruppen deltar:

- Rådmann Ole Frode Mikkelsgård deltar ved behov
- Kommunalsjef Erik Myre er oppdragsansvarlig for kommunen
- Hovedtillitsvalgt for Utdanningsforbundet Lene Alsop
- Hovedtillitsvalgt for Fagforbundet Hilde T. Bjerke Wikeland
- Hovedverneombud Elsa Jorid Holsæter
- Prosjektleder Torbjørn Bjørklund BMC Management Consulting

Styringsgruppen har møttes 4 ganger, henholdsvis ved oppstart, to ganger underveis og ved avslutning av utredningsarbeidet. I det siste møtet mottok styringsgruppen sluttrapporten, og den godkjente at rapportens oppbygning og innhold svarer tilfredsstillende på mandatet for oppdraget. Godkjenningen går på hvorvidt sluttrapporten og dens anbefalinger har en tilfredsstillende kvalitet slik at den kan anvendes som avslutning av mulighetsfasen. Styringsgruppens godkjenning innebærer ingen aksept av anbefalingene i rapporten. Rådmannen gir en anbefaling av løsning basert på utredningen og politikerne fatter deretter vedtak i saken.

Prosjektleder Torbjørn Bjørklund har holdt løpende kontakt med oppdragsansvarlig i kommunen, kommunalsjef Erik Myre.

Prosjektgruppen er bredt sammensatt. Hensikten er å ivareta ulike erfaringer og perspektiver i arbeidet. I prosjektgruppen deltar:

- Prosjektleder Torbjørn Bjørklund BMC Management Consulting
- Enhetsleder Ellinor Christensen Heggelia / Noraførr barnehage
- Enhetsleder Ingunn Nilsen Andslimoen barnehage
- Samarbeidsutvalget / foreldrerepresentant Inger-Marie Brodahl
- Samarbeidsutvalget / foreldrerepresentant Inger Margrethe Tronstad
- Fagperson / styreassistent Merethe Hegg Johnsen
- Fagperson / pedagogisk leder Heidi Grimsbo
- Tillitsvalgt Fagforbundet Lill-Jeanett Jonassen
- Tillitsvalgt Utdanningsforbundet Gun Britt Mickelsen
- Verneombud / pedagogisk leder Stian K. Evenmo

I tillegg er det etablert en arbeidsgruppe med fokus på hensiktsmessig lokasjon av barnehagene og økonomiske aspekter. Ressurspersoner fra Plan og Byggforvaltningen og Økonomi har deltatt i arbeidsgruppen ved behov. Arbeidsgruppens arbeid har vært forankret hos:

- Plansjef May Britt Fredheim
- Økonomikonsulent Lene Lettrem
- Økonomisjef Pål Mathisen

Prosjektgruppen har hatt arbeidsmøter om lag hver 14 dag, men mot slutten av arbeidet har gruppen møttes hver uke. Hensikten har vært for å sikre nødvendig framdrift. Det har vært gjennomført 6 arbeidsmøter av inntil 2 timers varighet per møte. I tillegg har det vært noe for- og etterarbeid. Ressursomfang for hver enkelt deltaker har vært i størrelsesorden 12-20 timer (1,5 – 2,0 dagsverk). Foruten prosjektmøtene har det også vært en samling (1,5 dag) hvor utvalgte personer fra prosjektet har deltatt på erfaringsutveksling med barnehagerepresentanter fra Oslo og Skedsmo kommune.

I tillegg til prosjektmøtene og tur for å innhente erfaringer fra store barnehager i Oslo og Akershus er det avholdt et folkemøte. Møtet fant sted 16. oktober. Temaet var barnehagestruktur Bardufossområdet.

Prosjektleder Torbjørn Bjørklund har ivaretatt rollen som prosessveileder i tillegg til å være fagperson og sekretær for prosjektgruppen. Dersom prosjektgruppens medlemmer har hatt ulike syn angående hvilken løsning som antas å være den mest mulig optimale for framtidige barnehager er dette søkt dokumentert i rapporten.

Det er utarbeidet en sluttrapport fra arbeidet. Rapporten skal godkjennes av styringsgruppen. Denne godkjenningen innebærer kun at utredningen har den nødvendige kvaliteten for å være saksgrunnlag for politisk behandling, og omfatter ikke anbefalingene som fremkommer i rapporten.

1.4 Oppbygning av rapporten

Rapporten består av 15 hoveddeler.

Del 1 gir en oversikt over bakgrunn, vedtak, organisering av prosjektarbeidet og hovedtilnærming. Del 2 oppsummerer kort rammer for barnehagene. Del 3 gir en kort beskrivelse av kjennetegn ved barnehagetjenesten for Bardufossområdet. I del 4 rettes fokus mot befolknings- og behovsutvikling for barnehagetjenester, mens del 5 gir en kort oversikt over store barnehager i Norge.

Delene 6, 7, 8 og 9 beskriver hovedalternativene for framtidig barnehager for Bardufossområdet.

Del 10 dokumenterer hvilke kriterier som prosjektgruppen har valgt å benytte for å vurdere de ulike hovedalternativene for barnehagestruktur opp mot hverandre.

Del 11 gir en oversikt over investeringsomfang, driftsutgifter og livssyklus kostnader for hovedalternativene.

Del 12 gir en vurdering av en ny stor barnehage versus to nye barnehager, arealene og tomtenes beskaffenhet og bygningsmessige løsninger.

Rapporten avsluttes med prosjektgruppens anbefaling, del 13 og 14, og neste steg, del 15.

Vedlegg.

2. Overordnede rammer for barnehagene

2.1 Barnehagers styringsdokumenter

Det viktigste styringsdokumentet som regulerer alle barnehager er Lov om barnehager (17.06.05). I tillegg finnes en rekke forskrifter, rundskriv og veiledninger som bestemmer og setter føringer for hvordan barnehager skal driftes.

Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver er et omfattende dokument som gir styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen gir også informasjon til foreldre, eier og tilsynsmyndighet. Ny rammeavtale ble gjeldende fra 01.08.2017. Den har tydelige presiseringer av barnehagens innhold, kvalitet og krav til personalets utførelse av jobben.

2.1.1 Barnehagens formålsbestemmelser

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og

vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide aller former for diskriminering.

Barnehageloven § 1. Barnehagens innhold

Barnehagens verdigrunnlag og pedagogisk virksomhet

Omsorg, oppdragelse og læring i barnehagen skal fremme menneskelig likeverd, likestilling, åndsfrihet, toleranse, helse og forståelse for bærekraftig utvikling.

Barnehageloven § 2. Barnehagens innhold

2.2 Stortingsmelding om framtidens barnehage (st.meld. 24 (2012-2013))

I Stortingsmelding 24 (2012-2013) er det lagt fram 40 tiltak som omhandler fremtidens barnehage. Meldingen har fokus på at den norske barnehagetradisjonen er verdifull, og den tar utgangspunkt i at barndommen har en verdi i seg selv. I norske barnehager er leken det viktigste utgangspunktet for læring. Barna skal bli sett hver dag, de skal få omsorg og oppmuntring, de skal veiledes av voksne som har kompetanse om barn og forståelse for barns behov.

Det er de voksne i barnehagen som er avgjørende for hvor god kvalitet barnehagen har. Ansatte i barnehagen må ha kompetanse og kunnskaper om barns utvikling og om hvordan barn skal støttes i sin læring og danning. God ledelse er viktig, og barnehagen må ha mulighet til å oppdatere seg på forskning og ny kunnskap om barn og barndom. Det er viktig at barnehagene tidlig oppdager barn som har sæskilte behov og kan raskt sette i gang tiltak som kan forebygge større utfordringer senere i livet.

Kommunen som barnehageeier har ansvaret for å ha kvalitet i barnehagene sine, og å rekruttere kompetent personale. En god barnehage kan gi alle barn like muligheter og kan bidra til å utjevne sosiale ulikheter.

2.3 Ny bemanningsnorm og skjerpet pedagognorm for barnehagene

31. mai i år vedtok Stortinget et minimumskrav til grunnbemanning (en bemanningsnorm) for barnehager. Normen innebærer at det stilles krav om at barnehagene har en bemanning som tilsvarer minimum én ansatt per tre barn under tre år, og én ansatt per seks barn over tre år.

Normen ble innført fra 1. august 2018. Fra da har barnehagene ett år på seg til å innfri kravet.

Kommunen kan gi dispensasjon fra kravet til grunnbemanning når særlige hensyn tilsier det.

I tillegg til bemanningsnormen er det vedtatt en skjerpet pedagognorm. Den innebærer at det skal være minst én pedagogisk leder per 7 barn under tre år, og minst én pedagogisk leder per 14 barn over tre år. Barn skal regnes som tre år fra 1. august det året de fyller tre år. Det er en skjerping fra tidligere da kravet var 9 og 18 barn per pedagogisk leder.

Styrers tid til administrasjon og ledelse skal ikke inngå i beregning av normen for pedagogisk bemanning. I barnehager der over halvparten av barna har avtalt kortere oppholdstid enn seks timer per dag, skal omregnende heltidsplasser legges til grunn for beregningen av pedagogisk bemanning.

I den reviderte barnehageloven er det også vedtatt en plikt for barnehageeier og skoleeier til å samarbeide om barnas overgang fra barnehage til skole og SFO. I tillegg er det vedtatt et krav om dokumentasjon av norskferdigheter for å bli ansatt som styrer eller pedagogisk leder i barnehage, og at tilbudet i barnehagen til barn med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon er blitt gjort tydeligere i loven.

2.4 Arealutnytting

Målselv kommunes barnehager har vedtatt en arealutnytting i samsvar med barnehageloven og departementets merknader som sier at barnehagens norm for netto leke- og oppholdsareal er 4,0 m² per barn over 3 år og 5,3 m² per barn under 3 år. Utearealet skal være om lag seks ganger så stort som leke- og oppholdsarealet.

2.5 Kommuneplan samfunnsdel

Kommunens visjon er *"Mulighetslandet Målselv; Målselv har mange muligheter – sammen tar vi dem i bruk er fylt av framtidstro og entusiasme. Det er virkelig en god kommune vi bor i med mange muligheter og mange engasjerte innbyggere"*.

I Kommuneplanens samfunnsdel (2015-2026) angis tre sentrale temaer som er veivisere mot visjonen. Et av temaene er oppvekst. Barna er kommunens framtid. Ved å gi dem best mulig ballast inn i voksenlivet legges også fundamentet for vår felles framtid med røtter i vår felles historie og lokalsamfunn.

Hvorfor dette er viktig å prioritere?

- Gode oppvekstsvilkår er viktig både for å få folk til å bli her og nye til å komme hit. Kjennskap til kommunen, følelse av tilhørighet og gode opplevelser gjennom oppveksten øker sannsynligheten for å ville komme tilbake som innbygger i voksen alder. Gjennom å synliggjøre mulighetene i form av naturopplevelser, kultur og tradisjoner, og ikke minst arbeidsmarked, kan kommunen gjøre seg fortjent til å få ungdommen tilbake etter endt utdanning. Det vil også kunne bidra positivt når det gjelder folketallsutvikling. Et godt fellesskap, integrering og felles forståelse om trygghet og gode oppvekstsvilkår er et gode i seg selv, og styrker Måselvs omdømme.

3. Kjennetegn ved barnehagetjenestene for Bardufossområdet

En god barndom varer hele livet. Vi formes mest som mennesker når vi er yngst. Å bidra til at alle barn får en god start i livet er det viktigste vi kan gjøre som samfunn. Barn som vet hvordan de kan få venner og beholde venner, har trygghet og sosial kompetanse med seg resten av livet. Barn som oppmuntres til nysgjerrighet og til stadig å forstå og lære noe nytt, har et godt utgangspunkt for videre utvikling. Barn som leker og lærer sammen med andre barn, har med seg verdier som respekt og toleranse for ulike mennesker.

Den norske barnehagetradisjonen er verdifull. Den tar utgangspunkt i at barndommen har en verdi i seg selv. Det er viktig at barn har det fint her og nå og har gode opplevelser hver dag. I norske barnehager er leken det viktigste utgangspunktet for læring. Barn som skal utforske og veiledes i lek og læring, og som skal vokse og utvikle seg sammen med andre, trenger å ha stabile voksne rundt seg som har kompetanse om barn og forståelse for barns behov. At alle barn blir sett hver dag og at de får omsorg og oppmuntring, er viktig for en god kvalitetsbarnehage.

I Målselv har vi følgende visjon, mål og satsingsområder for barnehagen:

- Barnehagens visjon - "Trygt å være – mye å lære" / "Barn i sentrum"
- Barnehagens mål - " Skape trygghet og et godt miljø for barn og voksne"
- Barnehagens satsingsområde - Språk og sosial kompetanse.

Målselv er en av 27 språkkommuner i Norge. Dette er en satsning som skal være med å styrke barnehagen og skolens språkmiljø. Målet er å gjøre barna bedre i stand til å lære å lese og skrive når de begynner på skolen. Vi vil ha et særskilt fokus på språk, men også lek og vennskap. For barn er lek den viktigste aktiviteten, og i lek lærer de blant annet både språk og sosial kompetanse.

Vi er med på satsningen: Språkløyper- den nasjonale strategien for språk, lesing og skrivning 2016-2018. For de som jobber med de minste barna så ønsker de å jobbe mer systematisk med sosial kompetanse. Språk og språkutvikling er også en viktig del av hverdagen og de vil også følge opplegg knyttet til de største barna, tilrettelagt for de minst. Dette er noe som barnehagen alltid vil ha fokus på.

Kommunen er nå med på Realfagsatsing og Inkluderende barnehage og skolemiljø (IBS). Dette er utviklingsarbeid som skjer parallelt med skolen. Barnehagen som bidra til den brede kompetansen det enkelte barn senere skal videreutvikle i opplæringen. IBS handler også om å forebygge mobbing og krenkelser.

Vårt slagord og mål er basert på helhetlig læring og den omsorgen vi har for hvert enkelt barn og gruppen som helhet. Voksenrollen og vår relasjonen til barnet er helt sentralt i alt vi gjør. Det handler om hvordan vi ser på barn og hvordan vi tenker at barn lærer og utvikler seg i samspill med andre. Barns trivsel - voksnes ansvar er noe vi hele tiden har fokus på, og tar opp som tema.

Barnehagen vil jobbe med voksenrollen som er forebyggende i forhold til mobbing; «Barns trivsel – de voksnes ansvar». Mobbing kan kun forhindres ved at *alle* som omgås barn er bevisst det å være gode modeller for å lære barn å respektere og omgås andre på en god måte.

Tabellen under gir en oversikt over dagens barnehagebygg for Bardufossområdet.

Tabell. Dagens barnehagebygg for Bardufossområdet.

Barnehagebygg	Kommunal eie	Leide lokaler	Byggeår	Rehabiliter	Bruttoareal (BTA)	Godkjente leke- og oppholdsarealer kvm	Store barn	Arealer store barn kvm	Små barn	Arealer små barn kvm
Heggelia barnehage	X		1976	2002 / 2003	328	624	156	4,0	117	5,3
Noraførr barnehage	X		1989		454					
Andslimoen gulstua	X		1989		342	409	102	4,0	77	5,3
Andslimoen rødstua	X		1994		365					
Haraldvollen		X								

Barnehagebygg	Antall avdelinger	Avdelinger	Avdelinger	Avdelinger	Avdelinger	Maksimalt antall plasser iht. enhetsleders vurdering	Uteområder
Heggelia barnehage	2 avd.	Smørblomst	Blåklukke			52	Gode
Noraførr barnehage	4 avd.	Askeladden	Smørbuk	Tommelise	Ole Lukkeøye	80	Gode
Andslimoen gulstua	2 avd.	Hestehov 0-3 år	Løvetann 3-6 år			46	Gode
Andslimoen rødstua	2 avd.	Solsikke 0-3 år	Bekkeblom 3-6 år			46	Gode
Haraldvollen	1 avd.	Ballblom 0-3 år				40	

Deltakerne i prosjektgruppen vurderer at barnehagene i Bardufossområdet har:

- Akseptable resultater fra brukerundersøkelsene
- Gode overganger fra barnehage til barneskole
- En tydelig pedagogisk tilnærming
- En kompetansesammensetning som er tilfredsstillende
- En alderssammensetning blant ansatte som er god

- Gode uteområder
- Godt arbeidsmiljø som også er løsningsorientert
- Gode resultater fra ansatteundersøkelser
- Liten turnover
- Et sykefravær som er under gjennomsnittet for kommunen

Spissformulert så er oppfatningen at “ungene i barnehagene har det bra”.

4. Behovsutvikling barnehageplasser for Bardufossområdet

4.1 Befolkningsutvikling fram mot 2040 for barn mellom 0-5 år

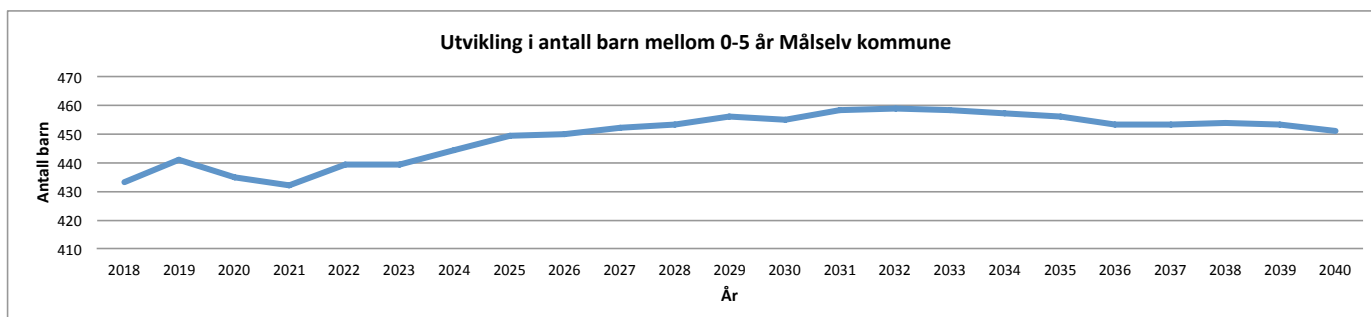
Demografisk utvikling er en av de viktigste forutsetninger for samfunnsplanlegging og for planlegging og prioritering av kommunens tjenestetilbud. Under presenteres befolkningsprognose for Målselv kommune.

Siste befolkningsprognose fra SSB ble publisert i juni 2018 og er basert på registrert folketall 1. januar 2018. Kommunevise tall er tilgjengelige fram til 2040. SSB opererer med tre hovedalternativer for befolkningsprognoser henholdsvis mellomalternativet, lavalternativet og høyalternativet.

SSBs mellomalternativ (MMMM), som står for mellomnivået for fruktbarhet, levealder, innenlands mobilitet og netto innvandring, anses som det mest realistiske alternativet.

Ved inngangen til 2018 er det 6798 innbyggere i kommunen. Befolkningen antas å vokse med 563 personer fram mot 2040. Da bor det 7361 innbyggere innenfor dagens kommunegrense. Utviklingen tilsvarer en befolkningsveksten er på 8,3 %. Det er viktig å være oppmerksom på at SSBs statistikk ikke tar høyde for eventuelle større endringer i arbeidsmarkedet som følge av for eksempel store reduksjoner/økninger i antall ansatte i forsvaret.

Vi finner det naturlig å rette spesielt fokus mot utviklingen i antall personer i aldersgruppen 0-5 år. Disse vil være aktuelle brukere av barnehagetjenester. I 2018 er det 433 barn mellom 0-5 år i kommunen. Aldersgruppen vokser med 18 personer fram mot 2040. Da er det 451 unger mellom 0-5 år innenfor dagens kommunegrense. Veksten er på 4,1 %. Fra 2025 er det anslått at kommunen har 449 unger i aldersgruppen 0-5 år. Barnetallet forventes å være relativt stabilt fram mot 2040.

Figur. Befolkningsutvikling i aldersgruppen 0-5 år fram mot 2040. SSB januar 2018 MMMM alternativet.

4.2 Usikkerhet i vurderingene av behov for barnehageplasser

Det er flere forhold som representerer usikkerhetsmomenter knyttet til det en hver tid gjeldende behov for antall barnehageplasser. Dette fører til utfordringer med å dimensjonere riktig i forbindelse med hvert års barnehageopptak og planleggingen av nye barnehageplasser i kommunen på sikt.

I motsetning til skole så er det på barnehageområdet snakk om en *barnehagerett*, ikke en barnehageplikt. Det vil si at foreldre kan velge å ikke søke om barnehageplass til sitt barn. Oppdaterte tall fra kommunen viser imidlertid at over 95 % av barn under skolepliktig alder går i barnehage.

Foreldre kan fritt velge hvor de vil søke barnehageplass til sine barn. Dette gir en helt annen uforutsigbarhet enn inntak etter fastsatte skolekretser for skoleområdet.

Utover nærhet til eget bosted, er det mange foreldre som søker barnehageplass ut fra barnehages plassering i forhold til arbeidssted, eller ut fra barnehagens innhold eller særskilte satsningsområder.

Foreldrene kan videre fritt velge om de vil søke barnehageplass i kommunal eller privat barnehage.

4.3 Antatt behovsutvikling for barnehageplasser i Bardufossområdet

SSBs anslag på befolkningsutvikling (MMMM alternativet) for Målselv kommune er lagt til grunn for å vurdere behovet for barnehageplasser Bardufossområdet. Andelen mellom 0-5 år som er i barnehagen i Bardufossområdet i 2018 er lagt til grunn.

Samlet så går nå 38,1 prosent av alle 0-5 åringene i barnehagene i Bardufossområdet. Dette forhåndstallet er videreført fram mot 2040. Gitt befolkningsprognosen og andelen som er i barnehagen så fordrer det at kommunen tilbyr 171 unger barnehageplass i 2025. Behovet for barnehageplasser vil være om lag 165-175 plasser fram mot 2040. Tabellen under gir en samlet oversikt.

Tabell. Anslag antall barnehagebarn i Bardufossområdet fram mot 2040.

Antall barn i kommunen - SSBs hovedalternativ	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2030	2035	2040
0 år	73	72	74	75	77	76	77	77	79	79	78
1 år	68	73	72	72	75	75	75	77	78	76	76
2 år	71	68	72	72	74	74	76	76	76	76	76
Sum 0 - 3 år	212	213	218	219	226	225	228	230	233	231	230
3 år	77	72	68	71	72	73	74	74	74	76	74
4 år	77	78	72	69	71	71	71	73	74	74	74
5 år	67	78	77	73	70	70	71	72	74	75	73
Sum 3 - 5 år	221	228	217	213	213	214	216	219	222	225	221
Sum 0 - 5 år	433	441	435	432	439	439	444	449	455	456	451
Antall barnehagebarn Bardufossområdet inkl. Haraldvollen 0 - 5 år	165	168	166	165	167	167	169	171	173	174	172
Prosentvis andel	38,1 %	38,1 %	38,1 %	38,1 %	38,1 %	38,1 %	38,1 %	38,1 %	38,1 %	38,1 %	38,1 %

5. Utdanningsdirektoratet - Barnehagefakta store barnehager

Utdanningsdirektoratet samler inn, formidler relevant og pålitelig informasjon om norske barnehager. Tallene i barnehagefakta er basert på opplysninger som barnehagene selv rapporterer inn i desember hvert år. Opplysningene kvalitetssikres av kommunen og direktoratet. Det er viktig å være oppmerksom på at situasjonen kan ha endret seg siden tallene ble rapportert inn.

Det er totalt 5881 barnehager i databasen til Utdanningsdirektoratet (desember 2017). Vi har definert store barnehager basert på antall barn. En stor barnehage er en barnehage med 180 barn eller flere. Til sammen er det 25 slike barnehager i Utdanningsdirektoratets oversikt. Sannsynligvis er det blitt bygget noen flere store barnehager siden datagrunnlaget ble innsamlet, kvalitetssikret og presentert.

Det er flere fylker som ikke har barnehager med over 180 barn. De store barnehagene er lokalisert til Oslo, Stavangerområdet, Bergen og Kristiansand. Av de 25 store barnehagene er 7 private. De store private barnehagene utgjør 28 prosent av totalen. Til sammen er det 5542 barn i de store barnehagene.

De fleste av de store barnehagene er organisert etter avdelingsprinsippet. Noen barnehager har organisert tjenesteytingen basert på en kombinasjon av avdeling og baser eller avdeling og soner.

Tabell. Store barnehager i Norge.

Fylke	Navn barnehage	Eierskap		Antall barn		Leke og oppholdsarealer (m2)		Tjenestedrift - organisering	Foreldretilfredshet (skala 1-5 hvorav 5 er best)	Nasjonalt gj. snitt foreldretilfredshet (skala 1-5 hvorav 5 er best)
		Privat	Offentlig	Antall barn	Alder	Per barn (m2)	Totalt (m2)			
Akershus	Riisløkka barnehage		X	193	1-5 år	5,4	1040	Soner	Ingen informasjon	4,5
Aust-Agder	Ingen									
Buskerud	Ingen									
Finnmark	Ingen									
Hedemark	Ingen									
Hordaland	Espira Rå barnehage		X	255	1-5 år	4,9	1245	Avdeling	4,6	4,5
	Gnist Barnehager Skogtunet AS	X		188	1-5 år	4,6	858	Avdeling og soner?	Ingen informasjon	4,5
	Espira Ulsetskogen barnehage	X		293	1-5 år	5,4	1570	Avdeling	4,6	4,5
	Kidsa Myrdal	X		191	1-5 år	5,7	1083	Baser	Ingen informasjon	4,5
Møre og Romsdal	Ingen									
Nordland	Ingen									
Oppland	Ingen									
Oslo	Husebyen barnehage		X	212	1-5 år	6,5	1382	Avdeling	4,3	4,5
	Sophies Hage barnehage		X	234	1-5 år	6,0	1412	Avdeling	4,5	4,5
	Barnas Hus barnehage		X	184	1-5 år	5,0	912	Soner og baser	4,3	4,5
	Støperiet barnehage		X	208	1-5 år	6,0	1255	Avdeling og baser	4,4	4,5
	Margarinfabrikken barnehage - Nybygget		X	281	1-5 år	7,8	2185	Avdeling og baser	4,7	4,5
	Margarinfabrikken barnehage - Gammelbygget		X	182	1-5 år	11,1	2028	Avdeling og baser	4,6	4,5
	Mellombølgen barnehage		X	232	1-5 år	5,4	1263	Avdeling og baser	4,3	4,5
	Kvænerdalen barnehage		X	393	1-5 år	9,0	3522		4,4	4,5
	Holmenveien barnehage Espira	X		188	1-5 år	5,0	945	Avdeling	4,5	4,5
Rogaland	Brueland barnehage		X	184	1-5 år	4,7	861	Avdeling	Ingen informasjon	4,5
	Stokka barnehage		X	264	1-5 år	5,1	1340	Avdeling	4,6	4,5
	Jättå barnehage		X	226	1-5 år	6,0	1348	Avdeling	4,5	4,5
	Bekketunet barnehage		X	213	1-5 år	5,6	1184	Avdeling	4,3	4,5
	Emmaus barnehage		X	219	1-5 år	5,7	1244	Avdeling	4,5	4,5
	Sandvedhaugen barnehage		X	201	1-5 år	7,0	1415	Avdeling	Ingen informasjon	4,5
	Varatun barnehage		X	225	1-5 år	6,5	1456	Avdeling	Ingen informasjon	4,5
	Sørbo barnehage		X	180	1-5 år	5,0	895	Avdeling	Ingen informasjon	4,5
Sogn og Fjordane	Ingen									
Telemark	Læringsverkstedet barnehage avd. Maurtua	X		180	1-5 år	4,7	852	Avdeling og baser	4,6	4,5
Troms	Ingen									
Trøndelag	Ingen									
Vest-Agder	Roigheden barnehage		X	216	1-5 år	4,6	983	Avdeling	Ingen informasjon	4,5
	Vågsbygd Fus barnehage AS	X		200	1-5 år	4,9	978	Avdeling	Ingen informasjon	4,5
Vestfold	Ingen									
Østfold	Ingen									
SUM				5 542		6,0	33 252			

6. Grunnleggende prinsipper for barnehagene

6.1 Grunnleggende prinsipper

Det er en rekke grunnleggende prinsipper som bør ligge til grunn for utbygging og utvikling av barnehagene i kommunen.

- Barnehagestrukturen skal være robust og bærekraftig.
- Barn i Målselv skal i størst mulig grad få tilbud om barnehageplass i eget område.
- Barn i Målselv skal ha et likeverdig barnehagetilbud i tråd med barnehagelovens § 1 om formål og § 2 om innhold.
- Barnehagebygget skal støtte opp under barns utvikling.
- Barnehagebygget skal bidra til godt fysisk arbeidsmiljø for de ansatte.
- Barnehagene i Målselv skal så langt som praktisk mulig være universelt utformet.

6.2 Privat eller kommunal utbygging av fremtidige barnehageplasser

Mange ønsker kommunal utbygging og kommunal drift av barnehager i kommunen. Grunnen til det er at det gir kommunen større styringsrett og forutsigbarhet i dimensjonering av barnehageplasser og barnehageopptaket. Blant annet for å sikre at det er barn med lovfestet rett til plass, og at antall barnehageplasser er tilpasset behovet for plasser.

Det er viktig å merke seg at dersom planlagt bygging av private barnehageplasser ikke blir ferdigstilt, eller at eksisterende private barnehager blir avvirket midt i barnehageåret så har kommunen plikt til å tilby barnehageplass til alle barn med rett etter barnehagelovens § 12a. Loven anbefaler i slike tilfeller at også barn uten rett får tilbud om ny barnehageplass.

6.3 Framtidig kapasitet Bardufossområdet

Det kan være hensiktsmessig å presisere kapasitetsbegrepet nærmere før framtidig kapasitet blir presentert.

Arealkapasitet

Begrepet viser til barnehagens totale kapasitet ut fra godkjent areal, gjeldende norm for leke- og oppholdsareal for små og store barn og fordeling mellom små og store barn.

Bemanningsoptimal kapasitet

Stortingets presieringen av barnehageloven sommeren 2018 innebærer at det stilles krav om at barnehagene har en bemanning som tilsvarer minimum én ansatt per tre barn under tre år og én ansatt per seks barn over tre år.

Tilpasning til ny pedagognorm

Tilpasning til pedagognormen i henhold til lovkravet i barnehageloven medfører at barnehagen ikke lenger kan prosent beregne pedagogressursen slik som tidligere. Den innebærer at det skal være minst én pedagogisk leder per 7 barn under tre år, og minst én pedagogisk leder per 14 barn over tre år. Barn skal regnes som tre år fra 1. august det året de fyller tre år. Det er en skjerping fra tidligere da kravet var 9 og 18 barn per pedagogisk leder.

Stiger antallet barn utover 7 små eller 14 store per pedagog, må barnehagen øke med en ny pedagog i 100% stilling slik vi forstår lovverket.

Styrers tid til administrasjon og ledelse skal ikke inngå i beregning av normen for pedagogisk bemanning. I barnehager der over halvparten av barna har avtalt kortere oppholdstid enn seks timer per dag, skal omregnende heltidsplasser legges til grunn for beregningen av pedagogisk bemanning.

Kapasitet i drift

Ulike forhold, som for eksempel lav etterspørsel et år, eller særskilte forhold i barnehagen, kan gi grunnlag for at enkelte barnehager dimensjonere for en drift som avviker fra den gjeldende kapasitet ut fra areal. Dette blir omtalt som kapasitet i drift.

Dimensjonering av antall barnehageplasser

Antall barnehageplasser blir tilpasset det totale behov for plasser i Bardufossområdet. Kapittel 4 viser forventet behov for barnehageplasser, og blir brukt i det overordnede dimensjoneringsarbeidet. Tall i dimensjonering og beregning av behov for barnehageplasser er et "levende" tall, som hele tiden er i endring og gir en utfordring å treffe eksakt antall behov for barnehageplasser.

I noen deler av kommune kan det oppstå overkapasitet av barnehageplasser ved lav etterspørsel etter barnehageplasser og motsatt dersom det blir høy etterspørsel. Det vil derfor være år hvor det kan bli behov for å justere kapasiteten i drift i noen områder av kommunen. Ut fra det totale behovet for barnehageplasser, må det fortløpende bli gjort vurderinger av eventuell endringer i kapasitet i drift i forkant av de årlige barnehageopptakene.

7. Hovedalternativene for barnehager Bardufossområdet

7.1 En ny stor barnehage (180 barn) eller to nye barnehager (med 90 barn hver

Basert på vurderinger av behov for barnehageplasser i Bardufossområdet legges det til grunn at 180 unger vil ha behov for barnehageplass. Barnehagebehovet kan løses på følgende måte:

- En ny stor barnehage med plass til 180 unger
- To nye barnehager med plass til 90 unger hver

Det anbefales at det legges til rette for å utvide barnehagen fra 180 unger til 200 unger dersom behovet skulle oppstå senere. Tilretteleggingen skjer gjennom valg av tomtestørrelse og bygningsutforming. En oppskalering av byggets areal antas å være mer hensiktsmessig enn en nedskalering av barnehagearealer og påfølgende omgjøring av disse arealene til annen kommunal tjenesteyting. Dersom behovsøkningen er av mer midlertidig karakter bør kommunen vurdere leie av barnehagearealer i markedet.

7.2 Tjenestedrift - avdelingsbarnehage, basebarnehage eller sonebarnehager

Barnehageforliket på Stortinget i 2003 ga en sterk vekst i barnehageutbyggingen. Fra 2005 og fram til i dag har det vært en vridning i retning av større barnehager, en større andel private barnehager og en større andel avdelingsfrie barnehager. Det har også vært en utvikling fra mange små private barnehager, drevet og eid av for eksempel foreldregrupper, bedrifter, lag og organisasjoner med mer, til profesjonelle kommunale og større private aktører.

Nye barnehagemodeller har blitt etablert. Base- og sonebarnehager er eksempler på nye modeller for tjenestedrift. Den kjennetegnes ved at de har en annen organisering og utforming enn de tradisjonelle avdelingsbarnehagene.

Det er mange meninger knyttet til etableringen av de nye base- og sonebarnehagene. Debatten kan oppleves som polarisert med sterke meningsbærere på hver sine fløyer.

Uroen knyttet til base- og eller sonebarnehager dreier seg ikke om barn har like rettigheter. Debatten bør knyttes til i hvor stor grad barnehagen klarer å innfri i forhold til noen forventninger om hva som er en god barndom.

Barnehagen er underlagt Kunnskapsdepartementet, noe som signaliserer barnehagens betydning som en første del av kunnskapsforløpet. Barns deltakelse i barnehage har gått fra omkring 3 % i 1970 til en deltakelse på nesten 97 % for barn i alderen tre til fem år (SSB 2015). I takt med denne veksten har også barnehagen endret form og innhold og synet på barn endret seg.

Utviklingen av base- og sonebarnehager begrunnes i noen tilfeller med referanse til det «nye barnesynet» i forskningen. I dette barnesynet ligger en økt annerkjennelse, respekt for og "myndiggjøring" av barn.

Den arkitektoniske utformingen av base- og sonebarnehagene tydeliggjør en større vektlegging av barnehagen som læringsarena med flere spesialrom som for eksempel drama, våtrom og så videre. Begrepet "fleksibel barnehage" brukes om base- og sonebarnehagene.

Utforming av nye base- og sonebarnehager kan også sees i sammenheng med pedagogiske trender. Innenfor pedagogikken har rommets betydning fått økt oppmerksomhet de senere årene. Flere perspektiver vektlegger det fysiske miljøet. Bidrag fra både pedagogiske fagmiljøer og fra arkitekturmiljøer fremhever roms betydning for barnehagens kvalitet og roms betydning for barns utvikling, lek og læring.

Forskjellen mellom de ulike barnehagetyperne definerer i liten grad barnehagens størrelse, men heller måten arealene disponeres på. Både avdelingsbarnehagen og basebarnehagen har definerte arealer for hver barnehagegruppe, mens sonebarnehagen fremstår som mer åpen. Både sonebarnehagen og basebarnehagen har temarom og større fellesarealer enn avdelingsbarnehagen.

7.2.1 Avdelingsbarnehage – små og faste barnegrupper

Avdelingsbarnehagen representerer den tradisjonelle norske barnehagen, og har hatt hjemmet som ideal. Hverdagslivet i barnehagen skulle gjenspeile «det gode hjem», med lekerom, bad og garderobe og en hjemmekoselig innredning. Barnegruppene skulle være små og faste eller stabile. Det er gjerne en barnegruppe på atten barn i en avdeling med en pedagogisk leder og to medarbeidere. Forholdene mellom barn og voksne karakteriseres som tette, omsorgsfulle relasjoner. Avdelingsdrift er den vanligste måten å organisere barnehagen på.

Figur. Avdelingsbarnehage. Hovedandelen av barnehagens areal er tillagt avdelinger med faste barnegrupper, her er lite med fellesarealer.

7.2.2 Basebarnehage – en mer fleksibel måte å organisere barnegruppene på

Det nye barnehagebygget, som omfatter basebarnehagene, representerer nye måter å organisere barnegruppen på. Basebarnehagenes organisering kjennetegnes av større barnegrupper og flere voksne. På en base kan det være barnegrupper med flere pedagogiske ledere og medarbeidere. I baseorganiserte barnehager får barna tilhørighet til en base, der de har en fast garderobeplass, og barna deles gjerne i mindre grupper i løpet av dagen. Store deler av barnehagens areal defineres som fellesareal for alle barna i barnehagen. Dette fellesarealet deles gjerne inn i spesialrom som atelier og verksteder, og er tilrettelagt for aktiviteter som maling, snekring, drama og så videre i mindre grupper.

Barna får et større spekter av aktiviteter å velge mellom gjennom bedre utnyttelse av rommene. Det er god plass å leke på, og de minste barna får boltre seg i kroppslige bevegelser, som er blant deres viktigste kommunikasjonsform.

Det er flere utfordringer innenfor basebarnehager:

- Ser vi hvert enkelt barn like mye?
- Barna har kanskje mange voksne og barn å forholde seg til?
- Organisering av barn og voksne - hvordan gjør vi det?

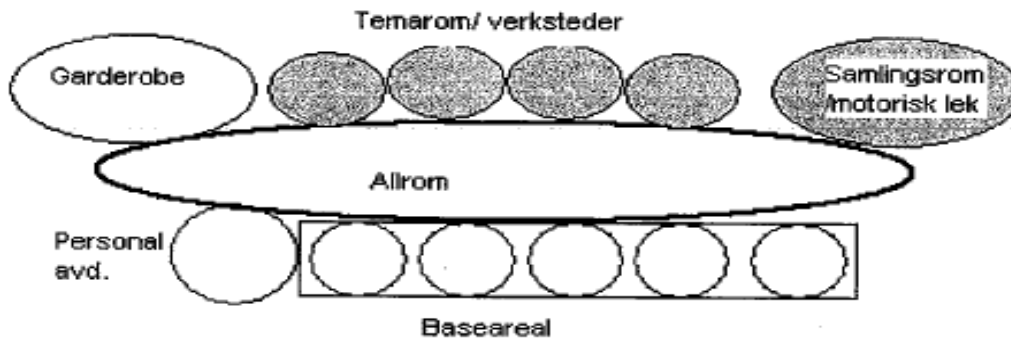
Det handler mye om struktur, gode rutiner og ansvarsfulle voksne. Det betyr at alle ansatte må være bevisst sin rolle i barnehagen. Det fordrer en god oversikt og gode systemer for at dagen skal bli oversiktlig og forutsigbar. Alle voksne kan ikke forventes å "se" alle barna like mye hver dag, da ansatte vil jobbe i grupper. Men alle barn skal bli sett hver dag. Hvordan sikrer dette? Jo, ved gode rutiner og struktur gjennom hele dagen. Barna vet stort sett hva de skal, og de voksne tar ansvar og utfører sine arbeidsoppgaver.

Organisering av basebarnehager er bra for barn, fordi ansatte gir dem rom for medvirkning i hverdagen og gode valgmuligheter. Barnehagen vil ha en bred kompetanse i personalgruppa, som kommer både barn, voksne og foreldre til gode. Barnehagen vil bruke personalets ressurser på en gjennomtenkt og fleksibel måte slik at alle får brukt sin spisskompetanse.

Barna får oppleve en kreativ, utfordrende, spennende og magisk hverdag i barnehagen. Barna blir delt i grupper slik at det blir ro og harmoni rundt aktivitetene og det tilrettelegges på en god måte for hvert enkelt barns behov og ønsker.

Barnehagepersonalet er viktige rollemodeller for barn og det er viktig å skape gode relasjoner. Hvert enkelt barn blir sett og hørt og sammen skaper voksne og barn en trygg ramme for utvikling og læring.

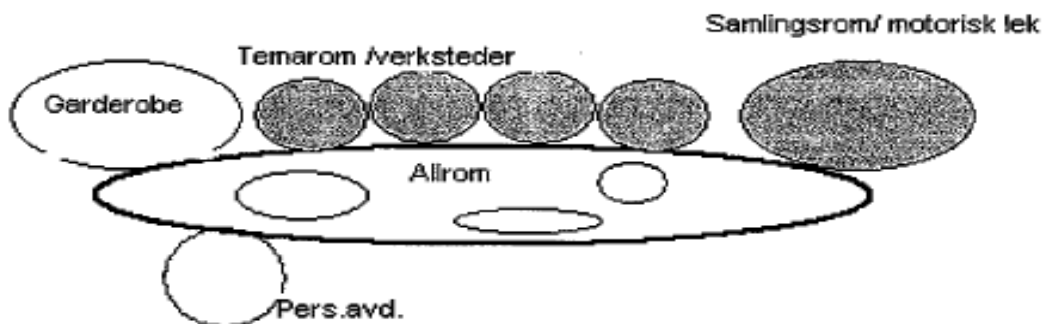
Gitt struktur, gode rutiner og ansvarsfulle voksne så kan basebarnehager være positivt for både barn og voksne. Det er viktig å ha et personale som er engasjerte i jobben sin og som vil drive sammen mot et felles mål. Ansvar og respekt for mangfoldet både blant barn og voksne er viktig. Alle er ikke like, vi har ulike behov uavhengig av kjønn, alder og kulturell bakgrunn. Det å nyte godt av hverandre og se mangfoldet og ressursene i personalgruppen er en forutsetning for et godt og utviklende læringsmiljø.

Figur. Basebarnehage (mellomform). Her finnes fortsatt privat areal (baser) til barnegrupper tilsvarende gruppestørrelsen i avdelinger, men en del av lekearealet er avgitt til fellesarealer.

7.2.3 Sonebarnehager – arealet er felles, men bruken må defineres og avgrenses

Med soneorganisering er alt areal i utgangspunktet felles og personalet må selv definere avgrensninger og bruken av bygget i tråd med barnegruppenes sammensetning og behov. I sin mest rendyrkede form har sonebarnehagene ingen rester av avdelingsbarnehagen. Dette gir behov for helt andre driftsformer i den pedagogiske hverdagen.

Figur. Soneorganisering (avdelingsfri).

7.3 Prosjektgruppens anbefaling

Forskjellen mellom de ulike barnehagetyperne definerer i liten grad barnehagens størrelse, men heller måten arealene disponeres på.

Både avdelingsbarnehagen og basebarnehagen har definerte arealer for hver barnehagegruppe, mens sonebarnehagen fremstår som mer åpen. Både sonebarnehagen og basebarnehagen har temarom og større fellesarealer enn avdelingsbarnehagen.

Forskning viser at små barn trenger å være skjermet for å føle seg trygge. Dette kan løses ved å lage fysiske avskjermede grupper innenfor sonen/basen.

8. Potensielle barnehagetomter Bardufossområdet

8.1 Krav til barnehagetomter

I henhold til Barnehagelovens § 10 vedrørende godkjenning fremgår følgende;

- Utearealet i barnehagen bør være om lag seks ganger så stort som leke- og oppholdsarealet inne.

Areal til parkeringsplasser, sykkelparkering og tilkjørselsveier med mer blir ikke medregnet i barnehagens uteareal. Normen for lekeareal både ute og inne er veiledende og er ikke et lovkrav, men skal være retningsgivende.

I befolkningstette områder kan det være vanskelig å oppnå lovens anbefalte norm for uteområdet. Fysisk aktivitet og allsidig utelek kan likevel bli ivaretatt med mindre utelekeplass enn anbefalt norm så fremt utelekeplassen blir planlagt på en god måte og at det er lekeplasser og grøntområder i barnehagens umiddelbare nærmiljø som barnehagen kan benytte. Med begrenset areal må en også være åpen for å tenke andre måter å løse barnehagens uteområde, som for eksempel ved å plassere deler av uteområdet på taket.

8.2 Lokasjoner for ny(e) barnehage(r)

Prosjektet har arbeidet med å identifisere aktuelle tomter for ny(e) barnehage(r) for Bardufossområdet. Til sammen er 13 tomter identifisert og vurdert som aktuelle kandidater. Presentasjon av tomtene starter i sør og avsluttes i nord.

Heggelia er et tett befolket område. Det er lite ledige boligarealer for salg. Forsvaret har utvidelsesmuligheter i Viljefeltet, men boligene skal være eid av Forsvarsbygg.

Ledig boligareal er i hovedsak fra Krokbecken Panorama til Andslimoen. Her er det mange regulerte byggeklare tomter.

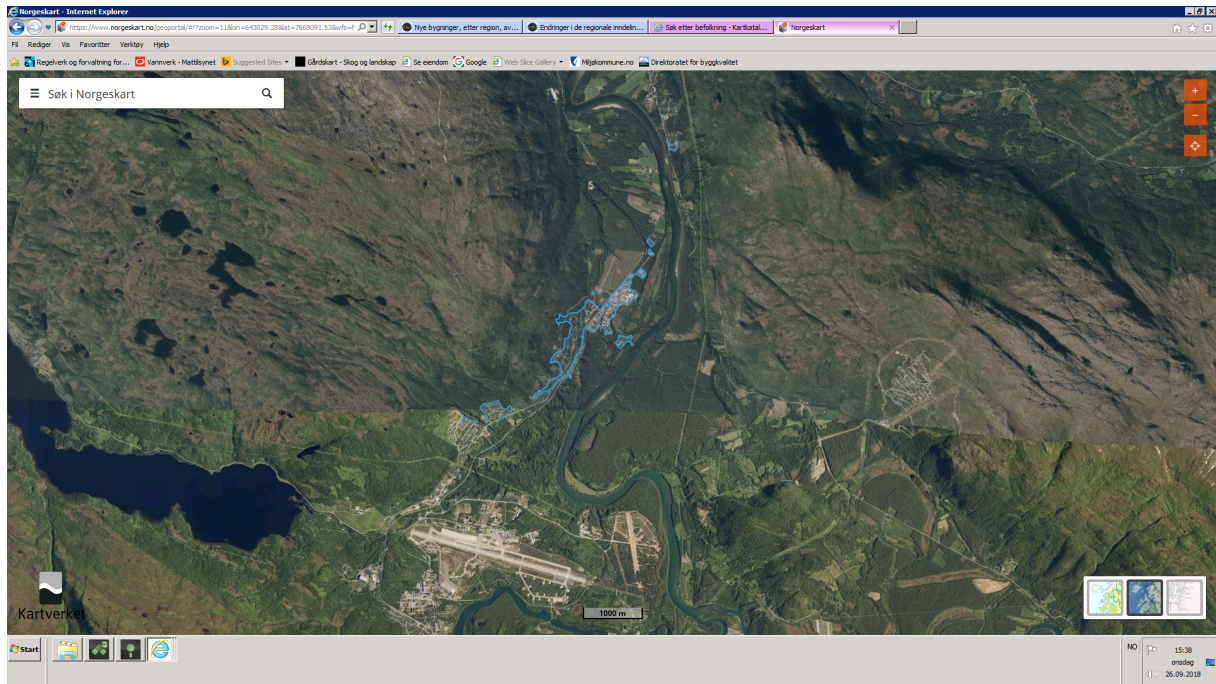
Målselv kommune har i flere runder diskutert mulighetene for å få knyttet sammen aksene Andslimoen-Bardu grense til ett felles tettsted. SSB sin definisjon er førende og den er som følgende:

”Tettsteder er geografiske områder som har en dynamisk avgrensning, og antall tettsteder og deres yttergrenser vil endre seg over tid avhengig av byggeaktivitet og befolkningsutvikling. Dette er SSBs definisjon av tettsted:

1. *En hussamling skal registreres som et tettsted dersom det bor minst 200 personer der (ca. 60-70 boliger).*
2. *Avstanden mellom husene skal normalt ikke overstige 50 meter. Det er tillatt med et skjønnsmessig avvik utover 50 meter mellom husene i områder som ikke skal eller kan bebygges. Dette kan for eksempel være parker, idrettsanlegg, industriområder eller naturlige hindringer som elver eller dyrkbare områder. Husklynger som naturlig hører med til tettstedet tas med inntil en avstand på 400 meter fra tettstedskjernen. Disse husklyngene kalles tettstedssatellitter”.*

På Geonorge ser tettstedene våre slike ut: (Blå markering er tettstedsgrenser)

8.2.1 Tomt 1: Sundlia - tidligere Bardufoss videregående skole

Internatbyggene er i drift, mens resterende bygningsmasser ikke er i bruk. Regulert til offentlig område i Reguleringsplan Heggelia – Bardu grense, planident. 19240031. Vedtatt i 2000. Området består av til sammen 120 dekar.

Grunneier: Troms fylkeskommune Takst foreligger. Kan fås hos Troms fylkeskommune ved behov.

8.2.2 Tomt 2: Istindportalen / "Heggelia fotballbane"

Områder rundt Istindportalen og nært Heggelia kapell. Tilførselsveiene i området er endret som følge av rundkjøringa. Reguleringsplan Bardufoss leir og Bardufoss flystasjon, planident. 19242011001. Vedtatt i 2012.

Grunneier: Forsvarsbygg

8.2.3 Tomt 3: Utvidelse Heggelia (53/212)

Område brukes i dag til barnehage. Bak barnehagen er det avsatt areal til lekeplass, som vil kunne inngå i barnehagens arealer ved behov.

Regulert til offentlig formål i Reguleringsplan Heggelia, planident. 19240043. Vedtatt i 1977.

Grunneier: Målselv kommune

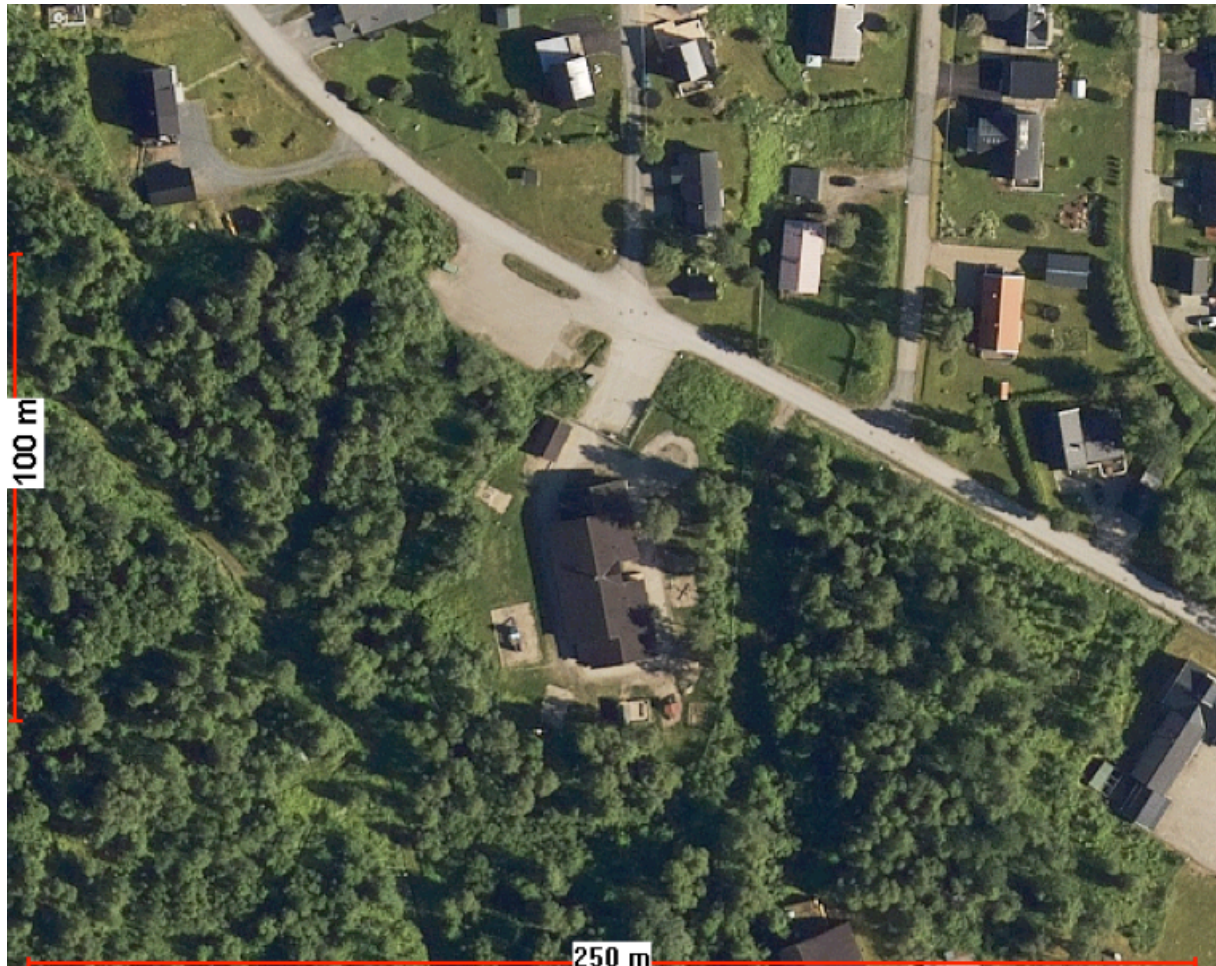

8.2.4 Tomt 4: Utvidelse Noraførr barnehage (53/446 og 53/370)

Området brukes i dag som barnehage. Bak barnehagen er det regulert friområde som brukes som nærturterreng.

Arealet er regulert til barneskole i Reguleringsplan Heggelia, planident 19240043. Vedtatt i 1977.

Grunneier: Målselv kommune med unntak av området i sørøst som er eid av Forsvarsbygg.

8.2.5 Tomt 5: Rustahøgda

Rustahøgda er sentralt plassert med et bredt utvalg av idrettstilbud samt skole og næringsliv. Bardufoss ungdomsskole og Bardufoss videregående skole er lokalisert i nærmiljøet. Aktuell barnehagetomt er delvis regulert til idrettsformål (Reguleringsplan Rustahøgda, planident 19240025, og delvis Landbruks-, natur- og friluftformål samt reindrift (heretter omtalt som LNFR-område) i Kommuneplanens arealdel 2012-2025.

Det er meldt oppstart på omregulering av Rustahøgda med tanke på å erstatte gjeldende plan. En barnehage på Rustahøgda vil skape utfordringer i forhold til trafikkavvikling. Det går en høyspentlinje gjennom område.
Grunneier: Privatpersoner.

8.2.6 Tomt 6: Utsikten/Bardufoss sentrum

En barnehage nær Bardufoss sentrum vil kunne bygge opp under senterstrukturen og skapt mer aktivitet på dagtid. Område er avsatt til LNFR-område i Kommuneplanens arealdel 2012-2025.

Området er relativt bratt og byggegrunnen antas dyr.

Støysonekartlegging viser rød støysone fra Bardufoss sentralskytebane og gul støysone fra Bardufoss lufthavn.

Grunneier: Forsvarsbygg.

8.2.7 Tomt 7: Skogbrukets hus

Området ligger nært Bardufoss sentrum og Fagerlidal skole. Skogbrukets hus er et kontorbygg fra midten av 1960-tallet. En del av leietakerne skal sannsynligvis flytte ut i forbindelse med prosjektet Arena utmark.

Eiendommen er regulert til kontor/forretning i Reguleringsplanen Bardufoss sentrum nord, planident 19240048. Vedtatt 1991.

Grunneier: Private.

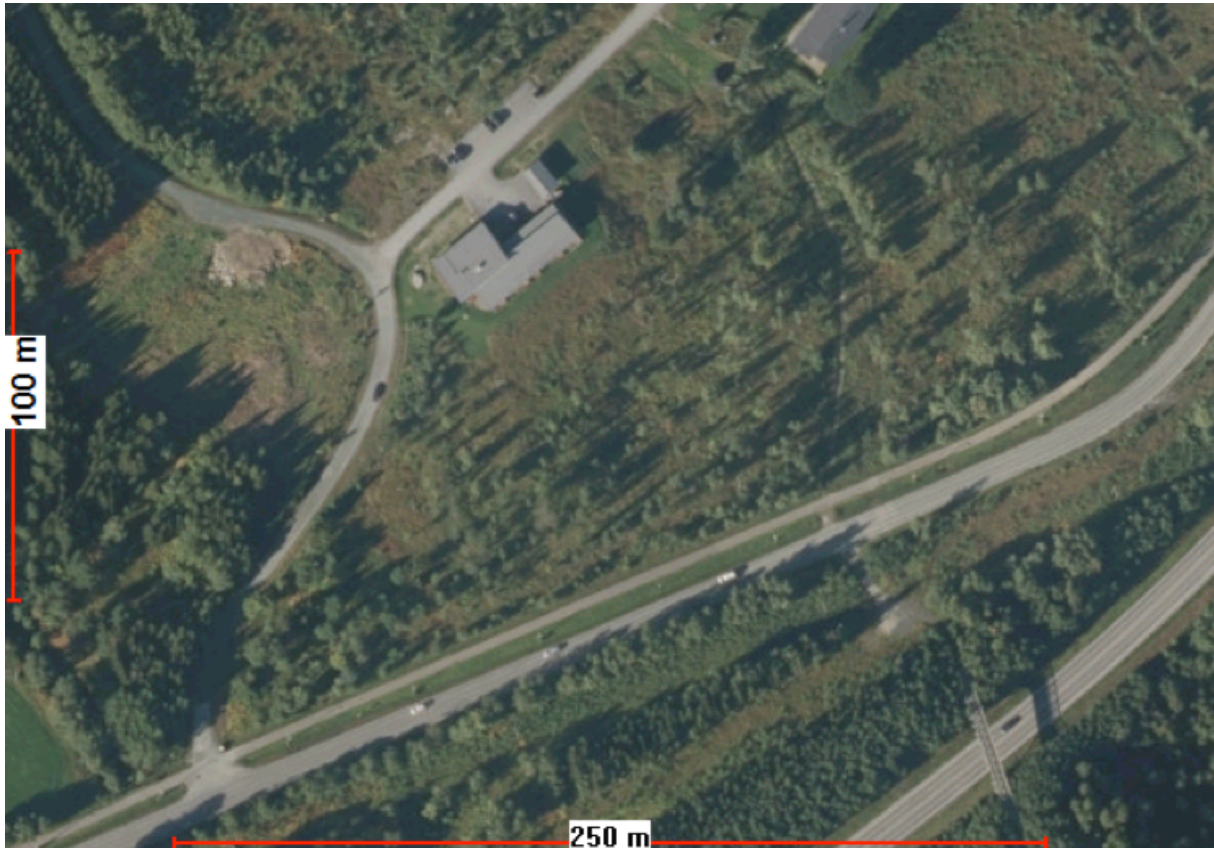
8.2.8 Tomt 8 Øverli (Kiil-eiendommen)

Eiendommen er eid av Målselv kommune og kjøpt til formål psykisk helse og allmenn benyttelse i 2006. På eiendommen er det et dagsenter og boliger for rus- og psykiatritjenesten. Boliger med tjenestetilknytning er under oppføring. Tilførselsveien til tjenesteboligen er flyttet inn mot området for å klare kravet til universell utforming og bedre siktforholdene.

Områderegulering Øverli, planident 19242015001, har regulert et område overfor Fagerlidal (gamle E6) til offentlig tjenesteyting. Område OT3 har ikke i reguleringsplanen krav til type tjenesteyting.

Arealet er på 7,7 dekar.

Grunneier: Målselv kommune.

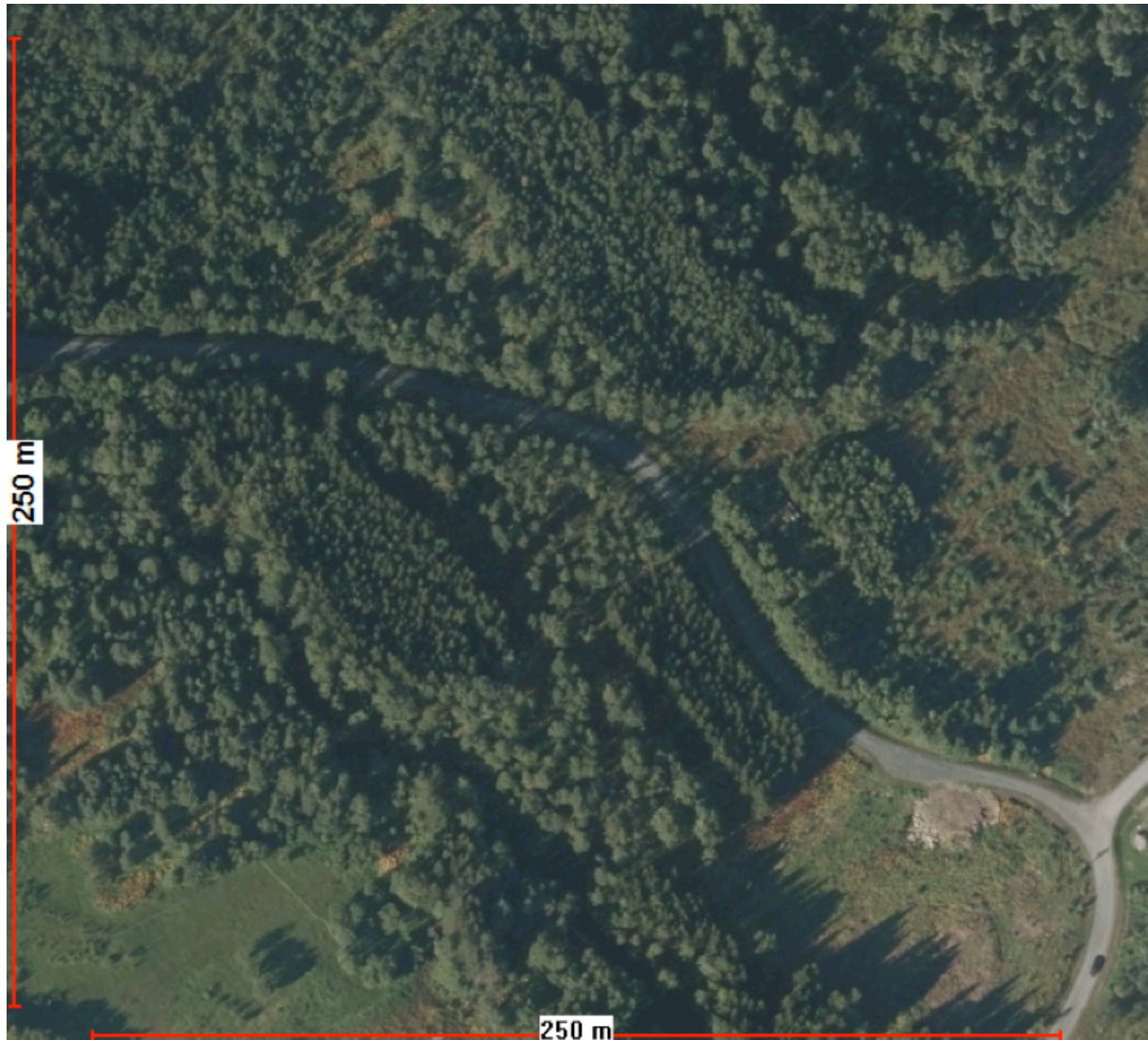

8.2.9 Tomt 9: Øverli overfor småhusene

Kommunen er grunneier på eiendommen. Overfor småhusene er det naturområde og tilrettelagt for friområder for brukerne i området. En barnehage kan være et tilskudd i forhold til å normalisere boforholdene i forhold til dagens brukere. Barnehagen tenkes plassert ved nedre del av «Rakettveien».

Grunneier: Målselv kommune.

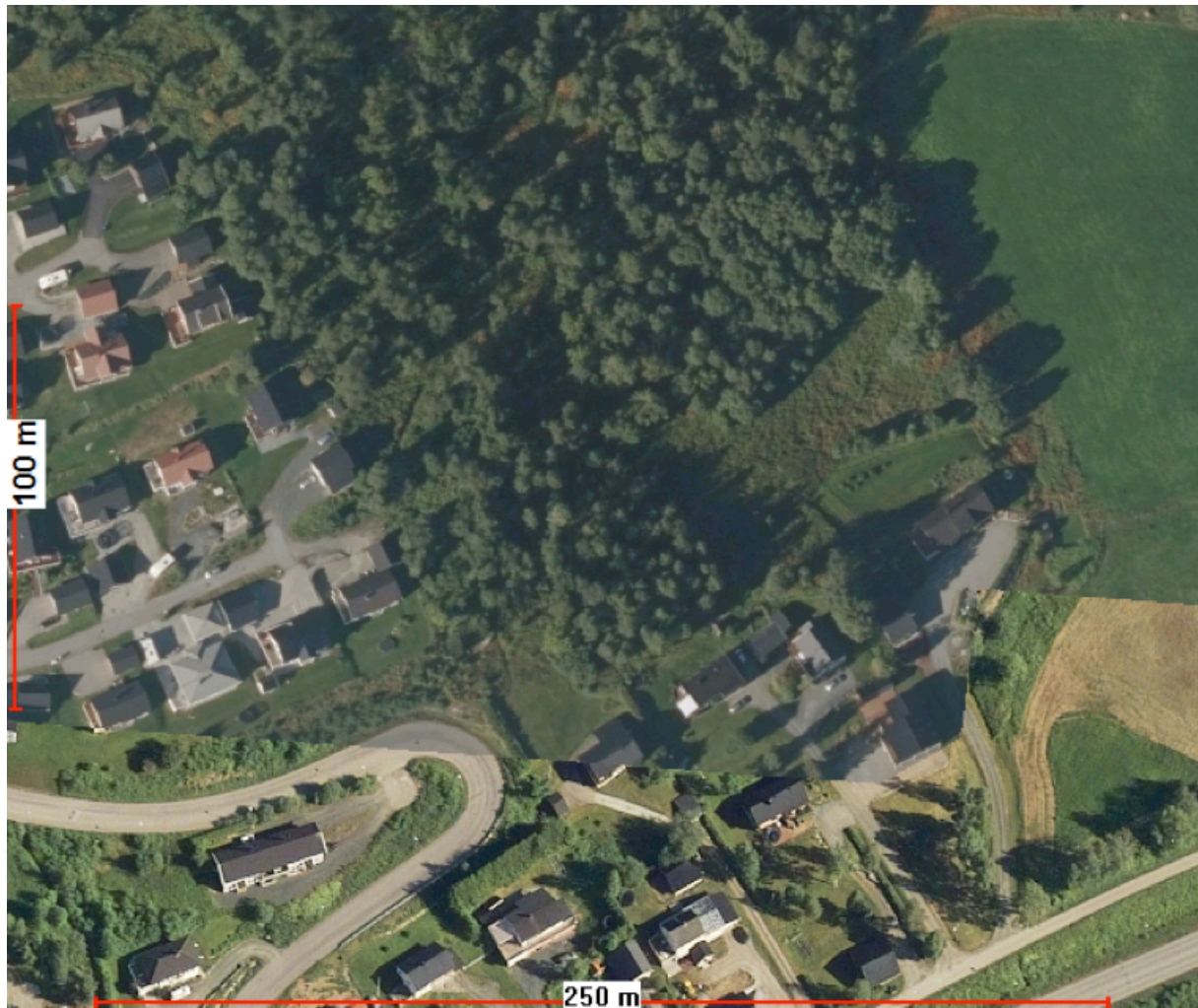
8.2.10 Tomt 10a: Krokbecken nord / Ole Borgestad

Området mellom Krokbecken nord og Øverli vil ligge nært både Fagerlidal skole og naturområdene på Øverli. En plassering her vil være gunstig for foreldre som har barn både i barnehagen og på skole.

En barnehage vil kunne lokaliseres langs Fagerlidal (gamle E6) eller som en forlengelse av Ole Borgestadvei inn i Krokbecken nord. Ved siste alternativ vil det måtte etableres gang- og sykkelsti langs veien for å ivareta trafikksikkerheten for myke trafikanter ved økt trafikkmengde.

Arealet er avsatt til LNFR-område i Kommuneplanens arealdel 2012-2025.

Grunneier: Private.

Figur 1 Øvre alternativ – innkjøring fra Ole Borgestads veien.

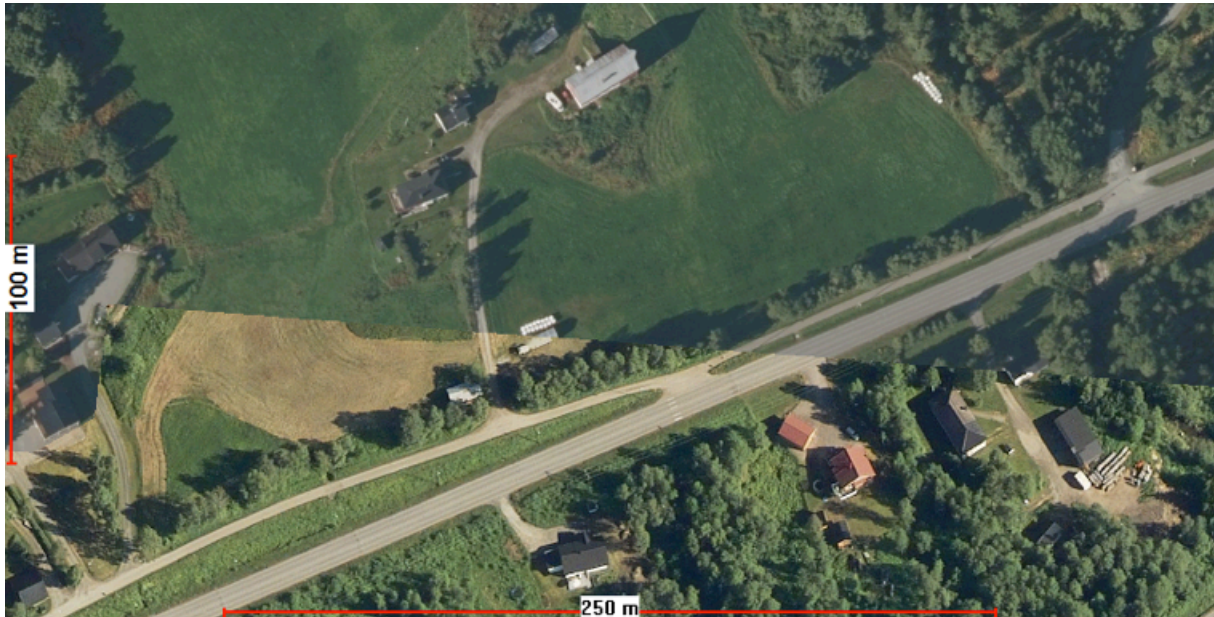
8.2.10 Tomt 10b: Krokbecken nord / Fagerlidal

Området mellom Krokbecken nord og Øverli vil ligge nært både Fagerlidal skole og naturområdene på Øverli. En plassering her vil være gunstig for foreldre som har barn både i barnehagen og på skole.

En barnehage vil kunne lokaliseres langs Fagerlidal (gamle E6) eller som en forlengelse av Ole Borgestadvei inn i Krokbecken nord. Ved siste alternativ vil det måtte etableres gang- og sykkelsti langs veien for å ivareta trafikksikkerheten for myke trafikanter ved økt trafikkmengde.

Arealet er avsatt til LNFR-område i Kommuneplanens arealdel 2012-2025.

Grunneier: Private.

Figur 2 Nedre alternativ – innkjøring fra Fagerlidalveien .

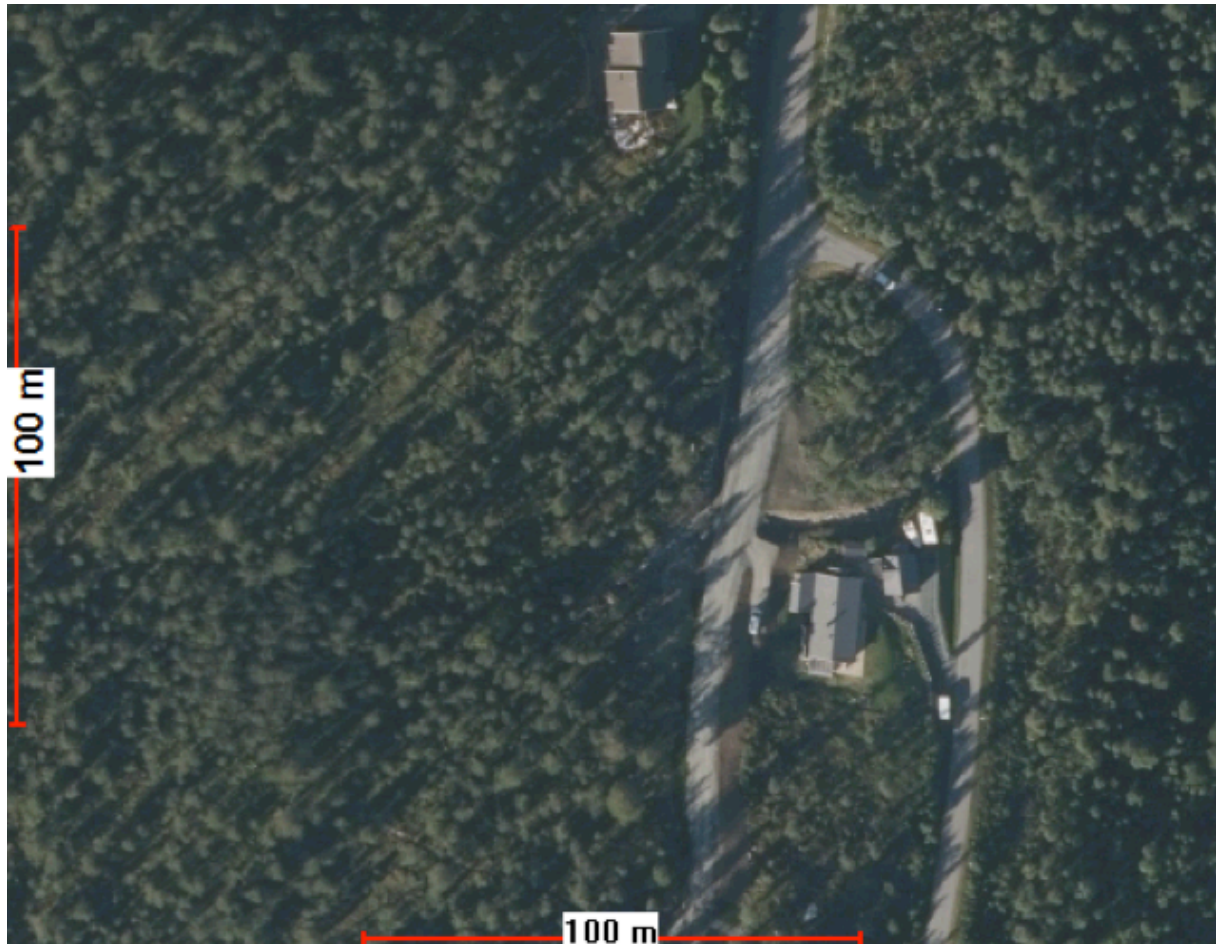
8.2.11 Tomt 11: Lia (54/8)

En barnehage overfor Andslimoen boligfelt vil klimatisk være gunstig vinterstid. Tilførselsvei blir Olarommet som går til Tindveien, Bratta og Eineveien. På tidligere planer er det planlagt en øvre vei mellom Bardufoss sentrum og Andslimoen.

Det er mange ledige boligtomter på Andslimoen.

Arealet er avsatt til LNFR-område i Kommuneplanenes arealdel 2012-2025.

Grunneier: Private.

8.2.12 Tomt 12 Andslimoen/ Sameskolen

Sameskolen er regulert til formålet i egen reguleringsplan. Området rundt er LNFR-område i Kommuneplanens arealdel 2012-2025.

En barnehage ved Sameskolen vil få en plassering som gir gode muligheter for etablering av turområdet og samarbeid med Sameskolen. Tilførselsveien fra Fagerlidalveien er ca. 1 km.

Sameskolen er regulert i reguleringsplanen Sameskolen, planident 19240022. Vedtatt 1996. Arealene rundt er LNFR-område i kommuneplanens arealdel 2012-2025.

Grunneier: Tomten til Sameskolen er eid av Målselv kommune, men omkringliggende arealer er privat eid.

8.2.13 Tomt 13 Haraldvollen (54/619)

Haraldvollen består av en leirskole og private boliger. Målselv kommune driver en småbarnsavdeling av Andslimoen barnehage i leirskolens lokaler. Tilførselsvei vil bli via Industriveien, som allerede er belastet med mye tung trafikk. Byggegrunnen er usikker med fare for leire.

Avsatt til LNFR-område i Kommuneplanens arealdel 2012-2025.

Grunneier: Private.

8.3 Oppsummering tomtealternativene

Tabellen under gir en kort oppsummering av aktuelle tomtealternativer for barnehage i Bardufossområdet.

Tabell. Alternative tomter for ny barnehage.

Kort beskrivelse	Tomt 1: Sundlia - "gamle videregående skole"	Tomt 2: Ved Istindportalen / "Heggella fotballbane"	Tomt 3: Utvidelse Heggella (53/212)	Tomt 4: Utvidelse Noraførr (53/446 og 53/370)	Tomt 5: Rustahøgda	Tomt 6: Utsikten / Bardufoss sentrum	Tomt 7: Skogbrukets hus	Tomt 8: Øverli (Killeidammen)	Tomt 9: Øverli overfor småhusene	Tomt 10a: Krokbecken nord / Ole Borgestad	Tomt 10b: Krokbecken bord / Fagerlidal	Tomt 11: Lia (54/8)	Tomt 12: Andslimoen / Same skolen	Tomt 13: Haraldvollen (54/619)
Cirka arealer kvm														
Tomtestørrelse barnehage 180 unger														
Tomtestørrelse barnehage 90 unger														
Eier(e)	Fylket	Forsvaret	Kommunen	Kommunen og Forsvaret	Private	Forsvaret	Private	Kommunen	Kommunen	Privat	Privat	Private	Kommunen og Private	Private
Dialog med eier														
Takst														
Antatt pris for kjøp av arealer														
Reguleringsplan														
Regulert til barnehagedrift / enkelt å regulere til barnehagedrift														
LNFR-område														
Investeringer i infrastruktur														
Veier (og parkering) til tomtegrense														
Vann til tomtegrense														
Kloakk til tomtegrense														
Strømlenergi til tomtegrense														
Bredbånd til tomtegrense														
Sum infrastrukturkostnader														
Hovedutfordringer	Ombygging og oppgradering av dagens bygningsmasse til gode barnehagearealer.	Pris tomt. Luftforurensning vinterstid.	Får ikke frigjort bygg og arealer. I boligfelt.	Får ikke frigjort bygg og arealer.	Trafikkavvikling. Høyspentlinje. Delvis LNFR-område. Store infrastrukturarbeid / -kostnader	LNFR-område. Støy. Store infrastrukturarbeid / -kostnader	Noe infrastrukturarbeid / -kostnader	Betydelige infrastrukturarbeid / -kostnader	Store infrastrukturarbeid / -kostnader	LNFR-område. Betydelig infrastrukturarbeid / -kostnader	LNFR-område. Noe infrastrukturarbeid / -kostnader	LNFR-område. Betydelige / noe infrastrukturarbeid / -kostnader	LNFR-område	Trafikk gjennom handels-/lagerområder. LNFR-område. Betydelige infrastrukturarbeid / -kostnader

Alle tomtene er vurdert ha å ha en akseptabel størrelse for en ny stor barnehage i Bardufossområdet.

Kommunen eier 5 av de 13 tomtene. Troms fylke eier 1 tomt, mens Forsvaret eier 2 tomter. Øvrige tomter er i privat eie.

De offentlige tomtene (kommunen, fylket, og en av tomtene til forsvaret) er regulert til barnehagedrift, eller kan med enkle grep bli regulert til slik tjenestedrift. Det samme gjelder for tomten til Skogbrukets hus. De øvrige tomtene er lokalisert til LNFR-områder og er private.

I områder som er blitt lagt ut til LNFR-område i kommuneplanen er det ikke tillatt med annen bygge- og anleggsvirksomhet enn den som har direkte tilknytning til landbruk eller stedbunden næring (tradisjonell landbruksvirksomhet). En endring av LNFR-område i Kommuneplanen til kommunal tjenestedrift vil kreve både tid og ressurser å få utført.

Investeringer i infrastruktur omfatter kostnader for opprettelse av veier, vann, klokk, strøm og bredbånd. For mange av tomtealternativene er infrastrukturkostnadene store eller betydelige. Det er kostnader som i stor grad er uavhengig av barnehagestørrelse. Konsekvensen av at disse kostnadene favoriserer en ny store barnehager sett i forhold til etablering av en eller to nye mindre barnehager, alt annet likt.

9. Bygningsmessige løsninger nye barnehager

9.1 Bruk av etablerte arealnormer

Målselv kommune vil benytte etablerte arealnormer. Arealnormene blir lagt til grunn ved nybygg og rehabilitering av barnehager i kommunen.

Intensjonen er at arealnormer skal ligge til grunn for utforming av romprogram og tegninger i det enkelte barnehageprosjekt. Normer og funksjonsbeskrivelser er ikke absolutte, men retningsgivende. Tomteforhold og at bygninger kan ha ytre begrensninger vil kunne påvirke romløsninger i det enkelte prosjekt. Blant annet vil plan og bygningsloven, forskrift om miljørettet helsevern, krav til barnehagens uteområder, og arbeidsmiljøloven med mer ligge til grunn for barnehagebygget.

9.2 Pedagogiske premisser og prinsipper

Pedagogiske premisser og prinsipper for det fysiske miljø som funksjonalitet, tilgjengelighet, fleksibilitet, orienterbarhet, estetikk, orden, møteplasser og universell utforming vil være retningsgivende. Det overordnet målet er at barnehagene skal være funksjonelle bygg med estetiske kvaliteter. Miljøhensyn skal bli ivaretatt, og hensynet til de ulike brukergruppene bør bli forenet så godt som mulig.

9.3 Sambruk av lokalene på kveldstid

Barnehagens lokaler kan på kveldstid være en ressurs for nærmiljøet, for eksempel for velforeningen og ulike sosiale arrangementer for barn og voksne. Utelekeplassen i barnehagen er en lekeplass som er tilgjengelig for alle etter barnehagens åpningstid, og er en sikker lekeplass. Den vil kunne være et viktig bidrag i barns oppvekstmiljø der de bor.

9.4 Bygningenes tilpasningsdyktighet

Det finnes forskjellige innfallsvinkler som kan beskrive en bygningens tilpasningsdyktighet. De mest brukte tilnærmingene er generalitet, fleksibilitet og elastisitet.

Med generalitet menes evnen som en bygning har til å møte vekslende funksjonelle krav uten å forandre egenskaper, det vil si bygningens evne til å tilfredsstillende ulike funksjonelle brukerkrav uten at det må gjøres bygningsmessige eller tekniske tiltak.

Sammen med arkitekt utformes bygget og utearealene (programmeringsfasen, skisseprosjekt/ forprosjektfasen og detaljplanfasen) slik at det enkelt og med små kostnader kan foretas endringer hvis de funksjonelle brukerkravene skulle endres over tid.

Med fleksibilitet menes evnen som en bygning har til å møte vekslende funksjonelle krav gjennom å forandre egenskaper, det vil si mulighetene til å foreta bygningsmessige og tekniske endringer i bygningen med minimale kostnader og forstyrrelser for den løpende drift.

Det legges opp til at bygningsmessig konstruksjon "hviler" på ytterveggene for å gi mest mulig fleksibilitet.

Med elastisitet menes mulighetene for tilvekst til (økning av bruksareal) eller underoppdeling av (reduksjon av bruksareal) arealene i en bygning.

Sammen med arkitekt utformes bygget slik at bruksareal kan utvides. Redusjon av bruksarealer er noe mer utfordrende ved at andre tjenester skal inn i et bygg som er designet for barnehagedrift. Dette arbeidet søkes ivaretatt i programmeringsfasen, skisseprosjekt/ forprosjektfasen og detaljplanfasen.

9.5 Bygg og utearealer tilpasset tomten

Bygg og utearealer tilpasses tomten.

9.6 Universell utforming

Universell utforming blir definert som utforming av produkter og omgivelser på en slik måte at det kan brukes av alle mennesker i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpasning og spesiell utforming.

Universell utforming kan gjøre det mulig for barn med særlige behov å gå i vanlig barnehage. Det må bli stilt krav til universell utforming slik at barn, foreldre, ansatte og andre brukere av barnehagen og tilhørende uteområder blir inkludert.

I veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehage, Miljø og helse i barnehagen, blir det sagt at tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne i størst mulig grad skal bli løst gjennom integrerte tiltak i utforming, arkitektur, planlegging og ytelse av tjenester.

Det er et mål at alle nye barnehager og barnehager som blir renoveret skal ha universell utforming. Barnas behov for sikkerhet skal bli ivare tatt samtidig som det skal bli lagt til rette for kreativ utfoldelse, samt trivsel og psykososiale forhold.

10. Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene

Det rettes søkelys mot flere forskjellige aspekter for valg av framtidig struktur for barnehager i Bardufossområdet. Det er hensiktsmessig å inndele vurderingsgruppene i to hovedområder. En slik tilnærming gir en nødvendig bredde og dybde i vurderingene av alternativene for barnehagestruktur.

Det første hovedområdet omfatter kriterier som belyser fordeler og ulemper ved å velge en stor barnehage med plass til 180 unger versus to barnehager med plass til 90 unger i hver jfr. del 1 av oppdragsbestillingen kapittel 1.2.3 Administrativ presisering av oppdraget. Kriteriene kan grupperes i temaene behovsdekning, økonomi, ledelse og organisasjon, kvalitet og bygningsmessige løsninger.

Det andre hovedområdet gjelder kriterier som belyser fordeler og ulemper ved valg av lokasjon/tomt for barnehagene jfr. jfr. del 2 av oppdragsbestillingen kapittel 1.2.3 Administrativ presisering av oppdraget. Kriteriene kan klassifiseres i temaene tomtearealer, klimatiske forhold, utearealer, trafikkkløsnings, reguleringsplan og framdrift, infrastrukturkostnader og tettsteds-/samfunnsutvikling. De første settene av vurderingskriterier er knyttet opp til selve tomten og barnehagen, mens de tre siste områdene plasserer tomteløsning/lokasjon inn i et større samfunnsmessig perspektiv.

Vurderingskriteriene er utarbeidet av prosjektgruppen basert på idemyldring, erfaringene fra andre tilsvarende prosjekter og innspill fra folkemøtet.

10.1 Vurderingskriterier som belyser barnehagealternativene

Vurderingskriteriene som belyser de to barnehagealternativene er:

- **Behovsdekning framtidig barnehageplasser**
  - Behovsdekning antall barnehageplasser
    - Gitt befolkningsutviklingen i Målselv kommune og andelen 0 - 5 år som "tilhører" det geografiske området til Bardufossområdet så er det behov for å ta i mot om lag pluss/minus 180 barn fram mot 2040. Kapittel 4 gir en nærmere beskrivelse. Det legges til grunn at det for begge alternativene etableres tilstrekkelige barnehageplasser.
- **Økonomi**
  - Minst kostnadskrevenende løsning for kommunen over tid

- Politikerne og administrasjonen arbeider kontinuerlig med å tilpasse tjenesteomfang og kvalitet i forhold til de økonomiske rammene kommunen har. Investeringer og drift av både tjenesteproduksjon og bygg er sett i en helhetlig sammenheng i et 40 års perspektiv (livssyklus-kostnader).
  - Infstrukturkostnader til vei, parkering, vann, koakk, strøm/energi og bredbånd er gruppert under kriterier relatert valg av lokasjon/tomt.
- **Ledelse og organisasjon**
  - Ledelse
    - En ny stor barnehage stiller større krav til ledelse, strukturer og arbeidsprosesser enn to mindre barnehager.
  - Robuste / stort fagmiljø
    - En ny stor barnehage lokalisert på samme plass vil ha et større fagmiljø enn to barnehager lokalisert på hver sin tomt.
  - Fleksibilitet i utnyttelse av fagkompetansen
    - Større fagmiljøer gir ledelsen og ansatte økt fleksibilitet i utnyttelsen av fagkompetansen.
  - Videreutvikle og spesialisere fagkompetansen
    - Større fagmiljøer gir ledelsen større muligheter til å videreutvikle og spesialisere fagkompetansen i barnehagen.
  - Tverrfaglighet
    - Større fagmiljøer gir ledelsen bedre muligheter til å utvikle større bredde i fagkompetansen.
  - Forhindre seksuelle overgrep
    - Det er to aspekter knyttet til dette kriteriet. Det ene er relatert til bygningsmessige løsninger tilknytning stellerom/toalett. Dørene i rommene bør være utformet med vinduer som gjør at andre voksne kan se inn, men ikke andre barn. Det legges til grunn at det etableres gode bygningsmessige løsninger for begge alternativene.
    - Det andre aspektet er barnehagedrift om morgenen og ettermiddagen. For begge alternativene legges det opp til at det minimum er to barnehageansatt i et begrenset tidsrom ved start og avslutning av barnehagedagen.
  - Samhandling mot andre funksjoner (PPT; barnevernet; helsesøster; andre)
    - Etablering av et godt samarbeid og rutiner mot andre funksjoner er helt klart en lederoppgave. Denne oppgaven er uavhengig av hvorvidt det er en eller to barnehager.
      - Det vil sannsynligvis være noe enklere for PPT, barnevernet og helsesøster å etablere gode samarbeidsrutiner mot en part enn mot to samarbeidspartnere.
  - Integrering
    - Et større barnehagemiljø (flere unger) vil øke mulighetene for at barn kan finne sammen basert på ønsker og interesser. Ansatte vil uansett arbeide for at unger fra andre steder og kulturer blir ivaretatt og integrert.
  - Ivaretagelse av barn med spesielle behov
    - Et større felles fagmiljø med muligheter for spesialisering av fagkompetansen vil ha bedre muligheter til å kunne ivareta barn med spesielle behov enn tilfellet hvor fagmiljøet splittes på to lokasjoner. Da er man mer sårbar i forhold til kompetanse og kapasitet ved for eksempel sykdom, ferier etc. En felles lokasjon gir i større grad av trygghet og forutsigbarhet for både for unger, foreldre og ansatte.
  - Samspill / relasjoner mellom barnehage og foreldre

- Det legges til grunn at samspill / relasjoner mellom barnehage og foreldre i begrenset grad bestemmes av antall lokasjoner. Det er barnehagens pedagogiske tilnærming og bruk av etablerte arenaer og møteplasser som er bestemmende for samspillet / relasjonene mellom barnehagen og foreldrene.
- Overgang barnehage til barneskole
  - Det legges til grunn at samspill / relasjoner mot barneskole i begrenset grad bestemmes av antall lokasjoner. Dersom det er fysisk nærhet mellom barnehage og skole/SFO vil det kunne være en fordel.
- **Kvalitet i barnehagen**
  - Optimal størrelse på barnehage
    - Kvalitet er en svært omfattende fenomen i barnehagene og vanskelig å operasjonalisere for å avdekke alle aspektene. Vi har lagt til grunn at kvalitet i begrenset grad bestemmes av størrelsen på barnehagen.
      - Vi mener at innskjerpingen av kravene til bemannings- og pedagognorm et element som bidrar til kvalitet i barnehagen. Under kriteriene ledelse og organisasjon er det andre aspekter som retter fokus mot kvalitet i barnehagen. Det samme gjelder kriteriene relatert til bygningsmessige løsninger.
- **Bygningsmessig løsning**
  - Bygningsmessig fleksibilitet
    - I dag kan nye bygg bygges med større fleksibilitet enn et bygg som er bygget for flere 10-års siden.
  - Tilpasset bygg i forhold til tjenesteyting
    - Et nytt barnehagebygg vil være meget godt tilpasset dagens krav til gode løsninger for barnehagedrift.
    - En stor barnehage vil i større grad kunne ha "spesialrom" som en integret del av barnehagedriften. Disse arealene vil utgjøre en mindre del av det totale arealet sammenlignet med spesialromløsninger i en mindre barnehage.
- **Klima / Miljø**
  - Målselv kommune ønsker å være en klimavennlig kommune.
    - To barnehager vil gi mindre biltransport for foreldrene enn en stor barnehage alt annet likt.
    - Økte reisevei for foreldrene vil resultere i økte utslipp av miljøgasser alt annet likt.

10.2 Vurderingskriterier som belyser tomte-/lokasjonsalternativene

Vurderingskriteriene som belyser tomte- lokasjonsalternativene er:

- **Behovsdekning tomtestørrelse / arealer**
  - Tomtearealer
    - Tomtearealene bør tilfredsstillende anbefalingene som gjelder for barnehagebygg.
      - Anbefalingen er at utearealene bør være seks ganger de innvendige leke- og oppholdsarealene.
- **Klimatiske forhold**
  - Utetemperatur vinter samt vind
    - Lave temperaturer ute om vinteren fører til at ungene må oppholde seg mer innendørs en hva som er "ønskelig".

- Vind vil forsterke kuldeeffekten.
  - Luftforurensning vinterstid kan redusere mulighetene for uteaktiviteter for barn, og da spesielt for barn med luftveisplager.
- **Utearealer**
  - Egnede utearealer
    - Det legges til grunn at alle alternativene får gode og egnede utearealer.
  - Utstyr
    - Det legges til grunn at alle alternativene får egnede utstyr.
- **Trafikkløsninger**
  - Gode trafikkløsninger
    - Det legges til grunn at alle alternativene får sikre og gode trafikkløsninger.
- **Reguleringsplan og framdrift**
  - Tomt er regulert til barnehagedrift
    - Det legges til grunn at alle tomtealternativene krever at arealene er eller blir godkjent til barnehagedrift.
  - Framdrift
    - Planarbeidets omfanget kan være forskjellig avhengig av hvilken tomt/lokasjon som er aktuell. Tomter som ligger i LNFR områder vil kreve mer tid og ressurser (timer) å omregulere.
- **Infrastrukturkostnader**
  - Kostnader for opparbeidelse av veier og parkeringer, vann, kloakk, strøm/energi og bredbånd.
- **Reisevei og utslipp av klimagasser / miljøpåvirkning**
  - Målselv kommune ønsker å være en klimavennlig kommune.
  - Det legges til grunn at foreldrene må få en akseptabel "reisevei" for å levere og hente ungene i barnehagen.
    - Reisetid mellom E6 sør (tomt gamle Bardufoss videregående skole og tomt Andslimoen / Sameskolen) E6 nord vurderes å være akseptabel. Det er nesten 10 kilometer fra videregående skole til rundkjøringen på Andslimoen. Distansen tar 10 minutter å kjøre.
    - Økte reisevei for foreldrene vil resultere i økte utslipp av miljøgasser alt annet likt. Dette forholdet er hensyntatt i forbindelse med vurdering av en ny stor barnehage versus to nye barnehager.
- **Tettstedsutvikling / samfunnsutvikling**
  - Bostedsutvikling / samfunnsutvikling
    - Det legges til grunn at hovedalternativene må ivareta samfunns-/bostadsutvikling på en god måte. Bidrar lokasjonen til videreutvikling av Bardufoss som område?
      - Lokasjon kan medføre endringer i handelsmønstret for handelsvirksomheter. Totalt omfanget i kommunen antas ikke å endre seg, men fordelingen mellom ulike butikker kan oppstå som følge av ny/nye lokasjoner av barnehagene.
        - Implisitt legges det til grunn at foreldrene handler på vei til eller fra barnehagen.

11. Investeringsomfang, driftsutgifter og livssyklus kostnader

11.1 Investeringsomfang, driftsutgifter og gevinster

Under gjennomgås investeringsomfang, driftsutgifter og gevinster for de ulike hovedalternativene.

Bygningsareal eksisterende barnehager

Dagens løsning med 4 barnehagebygg vil ha for lite areal til å kunne tilby 180 plasser. Samlet bruttoareal (BTA) for alle fire byggene er 1489 m² BTA.

I hovedalternativ A: Oppgradering av dagens barnehagestruktur er det lagt inn ekstern leie av arealer tilsvarende 2 avdelinger.

Bygningsareal nybygg

Ved nybygg er det er lagt til grunn 7,5 m² per barnehageplass (BTA).

I hovedalternativ 1: En ny stor barnehage med plass til 180 unger. Bruttoarealet er 1350 m² (BTA).

I hovedalternativ 2: To nye barnehager med plass til 90 unger i hver. Bruttoarealet for hver av barnehagene er 675 m² (BTA).

Kostnader infrastruktur (vei, vann, kloakk, strøm og bredbånd)

Det er ikke tatt hensyn til infrastrukturkostnader. Dette behandles som en del av tomtealternativene.

Kostnader opparbeidelse av tomt (parkering, gjerder og utearealer)

For alle alternativene er det foretatt en grovt estimering av kostnadene til opparbeidelse av tomt.

Kostnader lekeapparater / utstyr ute

For alle alternativene er det foretatt en grovt estimering av kostnadene til lekeapparater / utstyr ute.

Kostnader tilpasninger eksisterende bygg og nybygg

Kostnadene for tilpasninger og oppgradering av dagens barnehager er kr. 22.000.- per m² ekskl. mva.

Kostnadene for nybygg er på kr. 35.000.- per m² ekskl. mva.

Det er hensyntatt investeringskostnader knyttet til tomt og uteareal i alle hovedalternativene.

Etter 30 års drift er det lagt inn kr. 8.000.- per m² ekskl. mva for oppgraderinger av tak, vinduer, yttervegger etc.

Støtte til investeringer

Det er ikke lagt inn investeringsstøtte i noen av alternativene.

Avhendingskostnader

Det er ikke lagt inn kostnader til avhending i noen av alternativene.

Kostnader til brakkerigg for tjenesteproduksjon

Det er ikke tatt hensyn til eventuelle behov for alternative lokaler i selve rehabiliteringsperioden. Årsaken er at det finnes arealer som muliggjør fleksibilitet i perioden.

Prosjekteringskostnader tilpasninger av eksisterende bygg og nybygg

Prosjekteringskostnadene utgjør mellom 6,5 og 8,5 % av investeringskostnadene. Det er lagt til grunn at disse kostnadene utgjør 7,5 % av investeringskostnadene for alle alternativene.

Salgsinntekter

Dagens løsning (alternativ A) gir ingen muligheter til å "selge" de 4 barnehagebyggene, men ny løsning (alternativene 1 og 2) gir muligheter til å "selge" alle eller flere av byggene. Dagens løsning vil ha en alternativ verdi tilsvarende kr. 0.-, mens nye løsning for kommunal barnehage Bardufossområdet vil ha en samlet alternativ verdi i størrelsesorden kr. 7.500.000.-.

Det er ikke innhentet opplysninger om antatt markedsverdi for eiendommene gjennom ekstern eiendomsmegler. Antatt salgsverdi er konservativt anslått og basert på muligheter for å omregulere eiendommen til annen bruk.

FDVU kostnader: Drift av byggene – forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU)

Målet med forvaltning, drift, vedlikehold og byggutvikling (FDVU) er at bygningene skal fungere optimalt over hele byggets levetid. Med optimal funksjon menes den best mulige kombinasjon av godt inneklima, riktig energibruk og godt bygningsmessig vedlikehold innenfor forsvarlige økonomiske rammer.

FDVU er en samlebetegnelse for aktiviteter og kostnader (FDVU-kostnader) gjennom bygningens totale levetid, fra overtagelse etter nybygging/rehabilitering til riving/sanering.

- Forvaltning omfatter administrative oppgaver som kjøp og salg av eiendommer, utleie av bygninger og lokaler, husleieadministrasjon, utarbeiding av forsikringsavtaler, økonomisk planlegging og styring, personaladministrasjon m.m.
- Drift omfatter alle oppgaver og rutiner som er nødvendige for at bygninger og tekniske installasjoner skal fungere som planlagt. Dette omfatter bl.a. betjening av installasjoner, forsyning av vann, energi, samt renhold og renovasjon.
- Vedlikehold er oppgaver knyttet til det å opprettholde bygningen og tekniske installasjoner på et fastsatt kvalitetsnivå for å kunne bruke bygget til tiltenkt formål. Utskiftninger av bygningsdeler med kortere levetid enn resten av bygningen defineres som vedlikehold. Forebyggende vedlikehold (rutinemessig/periodisk) er arbeider som utføres på grunn av forventet slitasje i den hensikt å motvirke forfall. Ikke-planlagte arbeider for å rette opp skader/mangler representerer akuttvedlikehold.
- ByggUtvikling er oppgaver som skal sikre at byggverket opprettholder dets verdi over tid i forhold til nye krav fra brukere, innbyggere og myndigheter.

FDVU skal opprettholde bygningens verdi over lang tid. Dette krever god planlegging og systematisk arbeid. Bygningen skal fungere godt for alle ytre klimabelastninger og planlagt bruk gjennom året. Bygget med sine tekniske anlegg skal også kunne utvikles og fornyes etter hvert som kravene til bruk av bygningen endres (FDVU-Utvikling).

Kravene til funksjon og kvalitet endrer seg med tiden, slik at selv om bygningen holdes på den kvalitet den hadde som ny, så vil det med årene oppstå et gap mellom forventet kvalitet og opplevd kvalitet. De som velger bort fornying og oppgradering vil oppleve at gapet mellom nye krav og opplevd tilstand etter hvert kan bli stort, og med påfølgende misnøye blant brukere og ansatte.

Tallene som er lagt til grunn i de økonomiske beregningene for Målselv kommune er kr. 900.- per m² for eksisterende oppgraderte barnehagebygg og nye bygg. Dette er på samme nivå som Fauske kommune og Narvik kommune bruker som referanse.

Ekstern husleie

Dagens løsning for kommunal barnehagedrift Bardufossområdet innebærer ekstern husleie (1 avd. Haraldvollen). For å kunne sammenligne mot de øvrige hovedalternativene legges det til grunn leie av arealer tilsvarende 2 avdelinger. Årlig samlede leiekostnader er kr. 455.000.- ekskl. mva.

Driftsendringer barnehager/synergier ved samlokalisering av barnehagedrift

Det er anslått drifts- og synergieffekter på inntil kr. 900.000.- per år for hovedalternativ 1. I alternativ 2 er effektene redusert til halvparten, kr. 450.00.- per år. Dette er konservative estimater.

Tidshorisont 40 år

Analysene er utført på grunnlag av en tidshorisont på 40 år. Dette er i samsvar med anbefalingene innen fagområdet og praksis ved bruk av livskostnadsbetraktninger. Det er også gjennomført simuleringer dersom tidshorizonten endres fra 40 til 50 år.

Verdi av bygg etter 40 års drift

Restverdien etter 40 års drift er hensyntatt. Det er foretatt 2,5% nominelle årlige saldoavskrivninger for å estimere verdien av byggene basert på initiale markedsverdier av byggene, investeringskostnadene og oppgraderingskostnadene etter 30 års drift.

Realrente 3 %

Det er lagt til grunn en realrente på 3 % i en 40 års tidshorisont. Realrente er lik nominell rente minus inflasjon. Inflasjonen er anslått til 2,0 %. Det er gjennomført simuleringer dersom realrenten endres. En realrente på 3 % er i samsvar med oppfatningene innen fagområdet.

Tabell. Oppsummering økonomi alternative løsninger barnehager (vennligst merk at det er også tatt med et alternativ knyttet til oppgradering av dagens barnehager, hovedalternativ A).

ALTERNATIVE LØSNINGER FOR BARNEHAGER I BARDUFOSOMRÅDET MÅLSELV KOMMUNE Oppdatert 1. oktober 2018	Hovedalternativ A: Oppgradere dagens barnehagestruktur (180 barn).		Hovedalternativ 1: Bygge ny stor barnehage med plass til 180 unger.		Hovedalternativ 2: Bygge to nye barnehager med plass til 90 unger i hver.	
	Hovedalternativ 1		Hovedalternativ 3		Hovedalternativ 4	
	Ingen		Noraførr, Heggelia og Andslimoen		Noraførr, Heggelia og Andslimoen	
EKSISTERENDE BARNEHAGEBYGG						
Heggelia barnehage		328				0
Noraførr barnehage		454				
Andslimoen Rødstua		365				0
Andslimoen Gulstua		342				0
SUM EKSISTERENDE BARNEHAGEBYGG		1489		0		0
NY BYGG						
Ny stor barnehage med 180 unger				1350		
Ny barnehage med 90 unger						675
Ny barnehage med 90 unger						675
SUM NYBYGG		0		1350		1350
SUM AREALER		1489		1350		1350
Prosjekteringskotsotander 7,5% (av sum rivings-, tomte-, utenomhus- og prosjektkostnader)	kr	2 479 350	kr	3 825 000	kr	3 975 000
Rivingskostnader (fast sum)	kr	-	kr	-	kr	-
Kostnader infrastruktur (vann, vei og kloakk). Fast sum	kr	-	kr	-	kr	-
Kostnader opparbeidelse av tomt (parkering, utearealer). Fast sum	kr	-	kr	3 000 000	kr	4 500 000
Kostnader lekeapparater/utstyr ute. Fast sum	kr	300 000	kr	750 000	kr	1 250 000
Prosjektkostnader nybygg (pris pr m2 BTA - kr. 35.000.-)	kr	-	kr	47 250 000	kr	47 250 000
Prosjektkostnader rehabilitering og oppgradering eksisterende bygg (pris pr m2 BTA - kr. 22.000.-)	kr	32 758 000	kr	-	kr	-
Oppgradering etter 30 år (pris pr m2 BTA)	kr	11 912 000	kr	10 800 000	kr	10 800 000
SUM INVESTERINGER inkl. oppgraderinger etter 30 år	kr	47 449 350	kr	65 625 000	kr	67 775 000
FDVU kostnader per år (kvadratmeterpris kr. 900.-)	kr	1 340 100	kr	1 215 000	kr	1 215 000
SUM FDVU KOSTNADER PER ÅR	kr	1 340 100	kr	1 215 000	kr	1 215 000
VERDIVURDERING AV FRIGJORTE BYGNINGER						
Heggelia barnehage	kr	-	kr	-3 750 000	kr	-3 750 000
Andslimoen barnehage	kr	-	kr	-3 750 000	kr	-3 750 000
SUM BARNEHAGEBYGG	kr	-	-kr	7 500 000	-kr	7 500 000
Reduserte utgifter per år (inkludert sosiale utgifter)						
Reduksjon i innleie og overtid (1,0 stilling), årsvervskostnaden er kr: 450.000.-	kr	-	-kr	450 000	-kr	225 000
Bedre samordning av fagressurser (1,0 stilling), årsvervskostnad kr. 450.000.-	kr	-	-kr	450 000	-kr	225 000
	kr	-	kr	-	kr	-
Økte utgifter per år						
Økte husleiekostnader eksterne arealer	kr	455 000				
Endringer i inntekter						
Økte/reducerte inntekter fra						
SUM ENDRINGER I BARNEHAGEDRIFT PER ÅR	kr	-	-kr	900 000	-kr	450 000

11.2 Livssykluskostnader for hovedalternativene

I et perspektiv på 40 år er oppgradering av dagens barnehager (hovedalternativ A) den mest kostbare løsningen for kommunen når en ser tjenestedrift og bygg i sammenheng. Nåverdien er 73,3 mill. kroner.

Den beste økonomiske løsningen er hovedalternativ 1 Bygge en ny stor barnehage med plass til 180 unger for Bardufossområdet. Dette alternativet har de laveste samlede kostnadene for tjenestedrift, investeringer og løpende drift av bygg. Nåverdien er 52,2 mill. kroner.

Selv om investeringene i alternativene 1 og 2 (bygge helt ny(e) barnehage(r)) er vesentlige større enn alternativ A (oppgradere dagens barnehageløsning) så er gevinstene knyttet til endringer i tjenesteyting og samlokalisering, samt verdi av frigjorte arealer (bygg) så store at de motvirker de økte investeringskostnadene. I tillegg bortfaller behovet for ekstern husleie i alternativene 1 og 2, men som er nødvendig i alternativ A på grunn av manglende/uhensiktsmessige arealer.

Det er viktig å være oppmerksom på at infrastrukturkostnadene ikke er inkludert i økonomiberegningen. Med infrastrukturkostnader så menes kostnader til opparbeidelse av veier, parkering, vann, kloakk, strøm og bredbånd.

Dersom infrastrukturkostnadene overstiger 21 mill. kroner for å etablere en ny stor barnehage (hovedalternativ 1), eller 10 mill. kroner for å etablere to nye barnehager (hovedalternativ 2) så blir oppgradering av dagens barnehageløsning (hovedalternativ A) den minst kostnadskrevene for kommunen i et 40 års perspektiv.

Tabellen under gir en oversikt over livssyklus kostnadene. Det beste økonomiske alternativet er det som har den laveste totale kostnaden.

Tabell. Livssyklus kostnader (40 år) for hovedalternativene (vennligst merk at det er også tatt med et alternativ A knyttet til oppgradering av dagens barnehager).

ALTERNATIVE LØSNINGER FOR BARNEHAGER I BARDUFOSOMRÅDET MÅSELV KOMMUNE Oppdatert 1. oktober 2018			TOTALE KOSTNADER	Investeringer	FDVU- kostnader egne bygg	Ekstern husleie	Gevinster av endringer i tjeneste- produksjon og samlokalisering	Oppgradering etter 30 år	Verdi av frigjort areal	Restverdier
Løsning	Frigjort for salg eller annen kommunal bruk	nok-2018	nok-2018	nok-2018	nok-2018	nok-2018	nok-2018	nok-2018	nok-2018	nok-2018
1	Hovedalternativ A: Oppgradere dagens barnehagestruktur (180 barn).	Ingen	73 338 863	34 502 282	28 347 525	9 624 747	-	4 491 137	-	-3 626 828
3	Hovedalternativ 1: Bygge ny stor barnehage med plass til 180 unger.	Noraførr, Heggelia og Andslimoen	52 221 848	53 228 155	25 701 248	-	-19 037 962	4 071 883	-7 500 000	-4 241 478
4	Hovedalternativ 2: Bygge to nye barnehager med plass til 90 unger i hver.	Noraførr, Heggelia og Andslimoen	63 737 546	55 315 534	25 701 248	-	-9 518 981	4 071 883	-7 500 000	-4 332 139

12. Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene

De forskjellige alternativene for framtidig barnehageløsning for Bardufossområdet er vurdert i forhold til etablerte vurderingskriterier jfr. kapittel 10. Først gis en vurdering av en ny stor barnehage versus to nye barnehager. Som referansepunkt benyttes Hovedalternativ A: Dagens barnehageløsning. Deretter presenteres vurderingene av tomtealternativene/lokasjonene.

Tilnærmingen synliggjør vurderingene og senere anbefalingene fra prosjektet i henhold til oppdragsbestillingen jfr. kapittel 1.2 Politiske vedtak og administrativ presisering av oppdraget.

12.1 Vurdering av en ny stor barnehage versus to nye barnehager

I vurderingene er det anvendt en enkel skala som går fra minus til pluss. Tabellen under gir en samlet oversikt. En summering av plusser og minuser for så å konkludere med hvilket alternativ som er best forutsetter at alle kriteriene er like viktige. Dette er en særdeles streng antagelse og er ikke lagt til grunn i prosjektgruppens arbeid.

Følgende premisser er lagt til grunn for vurderingsarbeidet:

- I hovedalternativ 1 og 2 er alt av barnehageareal lokalisert til ett bygg. Det er flere eksempler på gode arealløsninger der hvor barnehagedriften skjer i to etasjer.
- I begge hovedalternativene er det lagt til grunn at uteområdet har tilstrekkelig areal. Utearealene designes på en hensiktsmedssig måte for å ivareta barnas behov og aldersgrupper.
  - Tilgjengelighet og bruk av gode tilstøtende arealer til barnehagens utearealer vil kunne gjøre barnehagen enda mer attraktiv for personer som står i et valg om å flytte til og arbeide i kommunen. Dette aspektet ivaretas i forbindelse med vurdering av ulike lokasjoner.
- Ny bemannings- og pedagognorm legges til grunn for antall ansatte i begge hovedalternativene.
- Avdeling/gruppe inngår som minste "byggekloss / fundament" i en eventuell base eller sonebarnehage. Dette gjelder for både hovedalternativ 1 og 2.
- I en framtidig løsning for barnehage i Bardufossområdet vil åpningstiden bli søkt tilpasset behovet til arbeidsgivere lokalisert til Bardufossområdet og dermed også barnehageforeldrene.

Tabell. Samlet oversikt over vurdering av hovedalternativene for framtidig løsning barnehager for Bardufossområdet.

Kriterier	Alt A. Rehabiliterer og oppgraderer dagens barne- hagebygg (referanse- punkt)	Alt. 1 Bygge en ny stor barnehage med 180 unger	Alt. 2 Bygge to ny barnehager med 90 unger i hver
Behovsdekning framtidig barnehageplasser			
<i>Behovsdekning antall barnehageplasser</i>	+	+	+
Økonomi			
<i>Minst kostnadskrevende løsning over tid</i>	0	++	+
Ledelse og organisasjon			
<i>Ledelse, strukturer og arbeidsprosesser</i>	0	+/-	+
<i>Robuste / stort fagmiljø</i>	0	+(+)	+
<i>Fleksibilitet i utnyttelse av fagkompetansen</i>	0	+ (+)	+
<i>Videreutvikle og spesialisere fagkompetansen</i>	0	+(+)	+
<i>Tverrfaglighet</i>	0	+(+)	+
<i>Forhindrer seksuelle overgrep</i>	0	+	+
<i>Samhandling mot andre funksjoner (PPT; barnevernet; helsesøster; andre)</i>	0	0	0
<i>Integrering</i>	0	0	0
<i>Ivaretagelse av barn med spesielle behov</i>	0	+(+)	+
<i>Samspill / relasjoner mellom barnehage og skole</i>	0	0	0
<i>Samspill mellom barnehage og foreldre</i>	0	-	0
<i>Overgang barnehage til barneskole</i>	0	0	0
Kvalitet i barnehage			
<i>Optimal størrelse – inngår i andre kriterier</i>			
Bygningsmessig løsning			
<i>Bygningsmessig fleksibilitet</i>	0	+	+
<i>Tilpasset bygg i forhold til tjenesteyting</i>	0	++	+
Klima / Miljø			
<i>Økt reisevei for foreldre</i>	0	-	0
<i>Økt reisevei gir økte utslipp av klimagasser (biltrafikk)</i>	0	-	0

12.2 Vurdering av tomt/lokasjon

Det er vurdert tilsammen 13 tomter for bygging av ny barnehage for Bardufossområdet. Disse er:

- Tomt 1: Sundlia – tidligere Bardufoss videregående skole
- Tomt 2: Istidsportalen
- Tomt 3: Utvidelse av Heggelia
- Tomt 4: Utvidelse av Noraførr
- Tomt 5: Rustahøgda
- Tomt 6: Utsikten / Bardufoss sentrum
- Tomt 7: Skogbrukets hus
- Tomt 8: Øverli (Kiil-eiendommen)
- Tomt 9: Øverli overfor småhusene
- Tomt 10a: Krokbecken nord / Ole Borgestad
- Tomt 10b: Krokbecken nord / Fagerlidal
- Tomt 11: Lia (54/8)
- Tomt 12: Andslimoen / Sameskolen
- Tomt 13: Haraldvollen

I tillegg er noen andre tomter vurdert, men disse ble tidlig forkastet på grunn av alvorlige støyp problemer fra flyplass eller begrensninger for forsvarets og flyplassens aktivitet.

Tabell. Samlet oversikt over vurdering av tomtealternativene for framtidig løsning barnehager for Bardufossområdet.

Tomt / kriterier	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 a	10 b	11	12	13
Behovsdekning tomtearealer														
<i>Tomtearealer</i>	+	+	0	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Klimatiske forhold														
<i>Utetemperatur vinter</i>	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
<i>Vind</i>														
<i>Luftforurensning vinterstid / (eksos)</i>	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utearealer														
<i>Egnede utearealer</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Utstyr</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Trafikkløsninger														
<i>Gode trafikkløsninger</i>	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Reguleringsplan og framdrift														
<i>Tomt er regulert til barnehagedrift</i>	+	+	+	+	-	-	-	+	+	-	-	-	0	+
<i>Framdrift</i>	+	0	+	+	-	-	-	+	+	-	-	-	+	+
Infrastruktur-kostnader														
<i>Veier og parkeringer, vann, kloakk, strøm/energi og bredbånd</i>	+	+	+	+	-	-	+	0	-	-	-	-	+	+

Tomt / kriterier	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 a	10 b	11	12	13
Reisevei og utslipp av klimagasser / miljøpåvirkning														
<i>Akseptabel reisevei for forelderene</i>														
<i>Økte utslipp av miljøgasser</i>	Kriteriet er hensyntatt i forbindelse med vurdering av en ny stor barnehage versus to nye barnehager													
Tettsteds- utvikling og samfunns- utvikling														
<i>Bostedsutvikling</i>	0	0	0	0	0	+	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Handelsendringer (endringer i handelsvolum for enkeltområder, men totalen endres ikke)</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Samfunnsutvikling</i>	0	0	0	0	0	0	+	+	+	+	+	+	0	0

13. Prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene

Det påpekes både i politiske diskusjoner og i styrende dokumenter betydningen av at "barna er kommunens framtid. Å bidra til at alle barn får en god start i livet er noe av det viktigste vi kan gjøre som samfunn". Valg av løsning for barnehagestruktur for Bardufossområdet er derfor en meget viktig beslutning som kommer til å legge premisene for utviklingen i flere år fremover.

Hovedalternativene er å bygge en stor barnehage med plass til 180 unger eller to barnehager med 90 unger i hver. Uavhengig av hvilket alternativ som velges så vil avdeling/gruppe inngå som minste "byggekloss / fundament" i barnehagen.

13.1 Prosjektlederens og 6 medlemmers vurdering og anbefaling av barnehagealternativene

Prosjektleder og 6 medlemmer av prosjektgruppen anbefaler hovedalternativ 1 Bygge en stor barnehage med plass til 180 unger.

Barnehagesektoren har de siste 20 årene fått betydelig større oppmerksomhet både politisk og i media. Ny kunnskap utvikles gjennom økt satsing på forskning og utdanning. Foreldrene har over tid blitt enda mer bevisste betydningen av barnehagen, og stiller større krav til kvalitet i barnehagen enn tidligere. Det finner sted en gradvis "profesjonalisering" av sektoren.

Et av utviklingstrekkene er at det nå bygges flere store barnehager med plass til over 180 unger enn hva som har vært gjort tidligere.

Det er klare stordriftsfordeler knyttet til barnehagedrift. Det gjelder både fra et økonomisk, barnehagefaglig og bygningsmessig ståsted.

Økonomisk ståsted

En del av forklaringen på utviklingen er at driftskostnadene per barn vil være mindre ved en stor barnehage versus mindre barnehager. Våre økonomiske beregninger bekrefter dette inntrykket. Kostnadene til investeringer, barnehagedrift, forvaltning, drift og løpende vedlikehold av barnehagebygg vil være vesentlig lavere for kommunen ved hovedalternativ 1 versus alternativ 2.

Ledelse

Ledelse av barnehager er viktig. Mange av premisene for barnehagens utvikling og drift bestemmes gjennom ledelse. Lederfokus rettes blant annet mot innhold i tjenesten, veiledning og utvikling av kompetanse hos alle ansatte, kommunikasjon og gode møtearenaer mellom foreldre og barnehage, samt samarbeid mot eksterne partnere som for eksempel utdanningsaktører i Nord-Norge. I tillegg kommer budsjettansvar for barnehagen og oppfølging av sykemeldte.

En stor barnehage vil kreve flere *høle* stillingsbrøker enn hva tilfellet vil være i en barnehage som er halvparten så stor. Det gir større muligheter for arbeidsdeling og gjennomføringsevne innad i ledergruppen.

Andre representanter i prosjektgruppen vektlegger mer risikoen knyttet til en "svak" ledelse og de negative konsekvensene det vil ha for barnehagens drift. Effektene antas å være mer "ødeleggende" for en stor barnehage enn i to mindre barnehager alt annet likt.

Barnehagefaglig ståsted

Fra et barnehage fagligståsted vil kompetanse og kapasitet være viktige forhold for å sikre god barnehage drift for alle ungene. En stor barnehage vil ha flere ansatte på samme sted enn alternativet hvor det bygges to nye barnehager lokalisert på forskjellige plasser. Det gir større og mer robuste fagmiljøer, samt bedre muligheter for å utvikle og spesialisere kompetanse (fordypning i språk, forming etc.). En stor barnehage vil dermed ha større muligheter for tverrfaglig kompetanse for å understøtte utviklingen til alle ungene.

Barn med spesielle behov blir ivaretatt i både en ny stor barnehage og i det tilfellet hvor det bygges to nye barnehager. Et større fagmiljø med ulike spesialiseringer og utpreget tverrfaglig arbeid vil etter vårt syn bedre ivareta barn med spesielle behov enn en mindre barnehage.

Prosjektleder deler ikke synet på at kommunikasjon mellom barnehage og foreldre vil være dårligere i en stor barnehage med 180 unger versus en barnehage med 90 unger hver.

Den minste byggeklossen er avdelinger/grupper som har "sine" ansatte. Et enkelt tiltak er at barna leveres inne i avdelingen på morgenen og ikke i "garderoben". Det gir en møteplass mellom kjente barnehageansatte og foreldre. Når foreldrene henter barna ved dagens avslutning vil man igjen møte kjente ansatte på den avdelingen/gruppen som barnet tilhører. Disse møtene utgjør naturlige arenaer for den løpende daglige kontakten mellom barnehage og foreldre.

Hver avdeling/gruppe vil ha sin måneds-, uke og dagsplan. Disse planene gir forutsigbarhet hva gjelder aktivitetene til barna og muligheter for foreldrene til å følge opp med spørsmål, synspunkter og erfaringer. I tillegg til løpende daglig kontakt vil det også være andre kontaktpunkter mellom foreldre og barnehage som for eksempel:

- IST direkte eller tilsvarende IKT - løsninger
- Telefon
- Mail
- Facebook
- FAU / SU

Samlet gir dette anledning til kommunikasjon gjennom flere forskjellige arenaer og kanaler.

Bygningsmessig ståsted

Et nytt barnehagebygg skal være universiell utformet. En stor barnehage gir bedre muligheter til bygging av flere forskjellige "spesialrom" som f.eks. vannrom, formingsrom, musikkrom, lego/byggerom og gymsal (fysisk aktivitet) enn hva tilfellet er for to mindre barnehager gitt at det avsettes samme areal per barn til spesialromløsninger. Flere "spesialrom" gir større valgmuligheter i det pedagogiske opplegget for barna.

13.2 4 medlemmers vurdering og anbefaling av barnehagealternativene

Vi er enige at det eksisterer stordriftsfordeler knyttet til barnehagedrift både hva gjelder et økonomisk, barnehagefaglig og bygningsmessig ståsted.

Vår vurdering er at fordelene i stor grad også vil bli realisert i en barnehage med omlag 90 unger. Effektene tas ut ved en barnehage med rundt 90 unger. Store barnehager vil kunne føre til betydelige driftsulemper dersom f.eks. ledelsen av barnehagen ikke fungerer tilfredsstillende. De negative konsekvensene for barna og ansatte vil være vesentlig større i en stor barnehage enn hva tilfellet vil være i to mindre barnehager. I mindre barnehager vil de uformelle samhandlingsmønstrene i større grad kunne kompensere for svakheter ved ledelse av barnehagen.

Strukturvalg må i enda større grad framover hensynta miljømessige aspekter. To barnehager vil bidra til mindre biltransport enn hva tilfellet vil være med en stor barnehage i Bardufossområdet.

Når vi vurderer at både stordriftsfordelene knyttet til økonomi, barnehagefaglig fundament og bygningsmessige fordeler i stor grad realiseres ved etablering av to nye barnehager, og at to nye barnehager er vesentlig bedre miljømessige enn etablering av en barnehage så er vår klare anbefaling å velge hovedalternativ 2. Bygge to nye barnehager med plass til omlag 90 unger i hver.

14 Prosjektgruppens vurdering og anbefaling av tomt/lokasjon til barnehage

14.1 Prosjektlederens og 6 medlemmers vurdering og anbefaling av tomt til en stor barnehage

Tomtearealer

Alle identifiserte lokasjoner til ny barnehage med 180 unger har akseptable tomtearealer.

Klimatiske forhold

Klimatiske forhold bestemmer spesielt på vinteren hvorvidt ungene kan være utendørs eller bør oppholde seg innendørs. Lokasjoner i nærheten av Måselva har et kaldere klima enn lokasjoner høyere opp. Tomtene knyttet til Bardufoss videregående skole (tomt 1), Istindportalen / "Heggelia fotballbane" (tomt 2) og Haraldvollen (tomt 13) er spesielt utsatt for lave vintertemperaturer.

Vinterstid påpekes det også at Istindportalen / "Heggelia fotballbane" (tomt 2) er utsatt for luftforurensning fra forsvarrets kjøretøy/operasjoner.

Utearealer

Alle identifiserte lokasjoner har tilfredsstillende utearealer. Flere av lokasjonene har arealer i nærheten som muliggjør spennende og utfordrende aktiviteter for ungene utenfor barnehagens tomtearealer.

Dette gjelder spesielt for Noraførr (tomt 4), Rustadhøgda (tomt 5), Skogbrukets hus (tomt 7), samt alle tomtene på Andslimoen (tomt 8, 9, 10a, 10b, 11, 12 og 13).

Trafikkarealer

Rustahøgda (tomt 5) er spesielt utfordrende for å etablere gode trafikkløsninger. Her er det per i dag mye trafikk som skal avvikles på en god måte både om morgenen og på ettermiddagen. En ny barnehage vil øke trafikkb belastningen betraktelig.

Reguleringsplan og framdrift

Alle lokasjonene i Heggelia området (tomtene 1, 2, 3 og 4) med unntak av Rustahøgda (tomt 5) er regulert til barnehagedrift, eller antas enkelt å kunne reguleres til slik aktivitet.

Lokasjon på Andselv (tomt 6: Utsikten / Bardufoss sentrum) er et LNRF-område.

Innenfor Andslimoens område er de fleste tomtene regulert til LNRF-område, med unntak av tomtene 8 og 9 (Øverli – Kiilleiendommen og Øverli – overfor små husene).

Tomter som ligger i LNFR – områder vil kreve kalendertid og ressurser (timer) å omregulere.

Infrastrukturkostnader

For flere av tomtene vil infrastrukturkostnadene være store eller betydelige. Noen av lokasjonene har imidlertid betydelig mindre kostnader enn andre uten at dette er tallfestet direkte. Her er skjønnt anvendt.

Reisevei og utslipp av klimagasser / miljøpåvirkning

Det er kun 10 kilometer fra Bardufoss videregående skole i sør til rundkjøringen på Andslimoen i nord. Det tar 10 minutter å kjøre denne distansen. Reisevei vurderes å være akseptabel for alle alternativene, selv om noen subjektivt opplever at tidsbruk og distanse mellom disse områdene i kommunen vurderes å være betydelige.

Tettstedsutvikling og samfunnsutvikling

Heggelia er et godt utviklet område, og representerer en relativt tett befolket del av kommunen.

Støysonekartleggingen viser at tomt 6 Utsikten / Bardufossområdet ligger i rød støysone fra Bardufoss sentralskytebane og gul støysone fra Bardufoss lufthavn.

Mellom Andslimoen og Andselv er bebyggelsen mer spredt, og det finnes flere felt for utbygging av fremtidige boliger og leiligheter selv om det nå ikke er regulert til slikt formål. Per i dag er området for lite utbygget til at det kan defineres som et sammenhengende tettsted.

Anbefaling

Basert på en samlet vurdering av klimatiske forhold, utearealer, trafikkløsninger, reguleringsplan, infrastrukturkostnader, reisevei og utslipp av klimagasser, tettsted og samfunnsutvikling er det fire lokasjoner som er mest aktuelle. Disse er:

- Tomt 4: Utvidelse av Noraførr barnehage
- Tomt 5: Rustahøgda
- Tomt 10a: Krokbecken nord / Ole Borgstad
- Tomt 10b: Krokbecken nord / Fagerlidal

Tomt 4: Utvidelse av Noraførr barnehage er den av de fire tomtene som antas å ha lavest infrastrukturkostnader. Denne lokasjonen skårer også høyt hva gjelder klima, utearealer og trafikkløsninger.

Tomt 5 Rustahøgda og tomt 10a: Krokbecken nord / Ole Borgstad vurderes å ha de største infrastrukturkostnadene av de fire aktuelle tomtene. Etablering av gode trafikkløsninger vil være en betydelig utfordring ved Rustahøgda. Både Rustahøgda og Krokbecken nord skårer høyt hva gjelder klima og utearealer.

Av de 7 som medlemmene av prosjektgruppen som anbefaler en barnehage (jfr. kapittel 13.1 Prosjektlederens og 6 medlemmers vurdering og anbefaling av barnehagealternativene), har 3 medlemmer Rustahøgda (tomt 5) som sitt førstevalg av lokasjon.

Dersom bygging av en stor barnehage ønskes brukt i et samfunnsutviklingsperspektiv for Bardufossområdet er det to lokasjoner som framstår som mest aktuelle. Det er tomt 10a: Krokbecken nord / Ole Borgstad og tomt 10b: Krokbecken nord / Fagerlidal. Av disse to lokasjonene anbefales tomt 10b fordi den vurderes å ha en lavere infrastrukturkostnader enn tomt 10a.

4 av de 7 som medlemmene av prosjektgruppen som anbefaler en barnehage med 180 unger, har Krokbecken nord / Fagerlidal (tomt 10b) som den mest egnede lokasjonen.

14.2 Prosjektgruppens vurdering og anbefaling av tomt til to nye barnehager

I en situasjon hvor det skal bygges to barnehager er hele prosjektgruppen enstemmig i sitt valg av lokasjoner.

Den mest optimale tomteløsning er etter vårt syn en barnehage i Heggelia og en i Andslimoen. Det gir en god og balansert utvikling av hele Bardufossområdet.

For Heggelia vil den beste tomteløsningen være tomt 4: Utvidelse av Noraførr barnehage. Lokasjonen har en lav infrastrukturkostnad samtidig som den skårer høyt på klima, utearealer og trafikkløsninger.

Når det gjelder Andslimoen vurderes tomt 10a: Krokbecken nord / Ole Borgstad vei og tomt 10b: Krokbecken nord / Fagerlidal å være de to beste lokasjonene for en ny barnehage med 90 unger. Av disse to lokasjonene anbefales tomt 10b fordi den vurderes å ha en lavere infrastrukturkostnad enn tomt 10a.

15. Neste steg

I kapittel 1.3.1 Hovedfasene i arbeidet påpekes det at arbeid med å avdekke behov for tjenester til ferdigstillelse og bruk av formålsbygg som for eksempel barnehage, ofte inndels i flere faser.

Denne rapporten inngår i fase 1 Mulighetsstudien selv om deler av arbeidet inneholder elementer som faller inn under programmeringsfasen.

Vi anbefaler at administrasjonen legger fram sluttrapporten med rådmannens anbefaling til politisk behandling og vedtak.

Videre arbeidet bør fortsatt organiseres som et prosjekt. Formålet er å oppnå nødvendig fokus i arbeidet, sikre bredde i kompetanse og erfaringsgrunnlag i vurderingene som skal gjøres, samt realisere ønsket framdrift.

Følgende aktiviteter bør utføres:

- Gå i dialog med eventuell grunneier
- Vurdere tomtens grunnforhold nærmere
- Starte arbeidet med å omregulere aktuell tomt til tjenesteyting
- Starte arbeidet med byggeprogram og skisser til løsninger hvor det utarbeides konkrete:

- Mål, visjoner og rammebetingelser for arbeidet
- Pedagogisk plattform for barnehagedriften
- Brukskrav
- Tegninger og beskrivelse av blant annet:
  - Uteområdene og lekeutstyr
  - Fasadene
  - Romløsningene med utstyr
  - IKT
  - Vinduer og dører
- Tegninger og beskrivelse av løsninger for vei og parkering
- Oppdatere anslagene for investerings- og driftskostnader for barnehagebygg og tjenesteproduksjon
- Estimere mer konkret kostnader til opparbeidelse av infrastruktur
  - Vei og parkering
  - Vann og kloakk
  - Strøm og IKT
- Anslå eventuelle kostnader for å kjøpe/utløse aktuell tomt

Arbeidsmaterialet sammenfattes som en ny sak hvor rådmannen gir en anbefaling, og sak fremmes til politisk behandling. På dette trinnet vil administrasjonen og politikerne ha et bredt og godt saksmateriale som grunnlag for å anbefale å:

- stoppe prosjektet
- skyve investeringen og byggingen ut i tid
- videreføre arbeidet mot detaljprosjektering, anbud og bygging av ny barnehage.

Vedlegg 1

1. Metodisk tilnærming og analysemodell for livssyklusvurderinger

1.1 Metodisk tilnærming

1.1.1 Livssyklus kostnader for bygg

Bygg- og eiendomsporteføljen innebærer at store kostnader er forbundet med investeringer i nybygg, ombygninger, rehabilitering, rivning og årlig forvaltning drift og vedlikehold av porteføljen. Oppmerksomheten mot livssyklus kostnader (LCC- Life Cycle Cost) er økende. Mange ser nå betydningen av å vurdere investeringskostnadene i sammenheng med de etterfølgende kostnader ved bruk av bygningen – kostnader som påløper både årlig og periodisk for å opprettholde funksjonell og teknisk standard. I et perspektiv på 40 år eller mer er de etterfølgende kostnadene ved bruk av bygningen nesten større en opprinnelig investerings-/oppgraderingskostnad.

En analyse av livssyklus kostnader omfatter alle investeringer i nær framtid (kapitalkostnaden) sammenholdt med drifts- og vedlikeholdskostnadene over et lengre tidsperspektiv. Vi har benyttet nåverdibetraktninger for å synliggjøre levetidskostnaden for de to hovedalternativene. Årskostnaden er nåverdien av livssyklus kostnadene dividert på antall år som er lagt til grunn. I analysene er det lagt til grunn en tidshorisont på 40 år (50 eller 60 år kan også brukes). Dette er en anerkjent og akseptert metode innen bedriftsøkonomi for å vurdere ulike beslutningsalternativer.

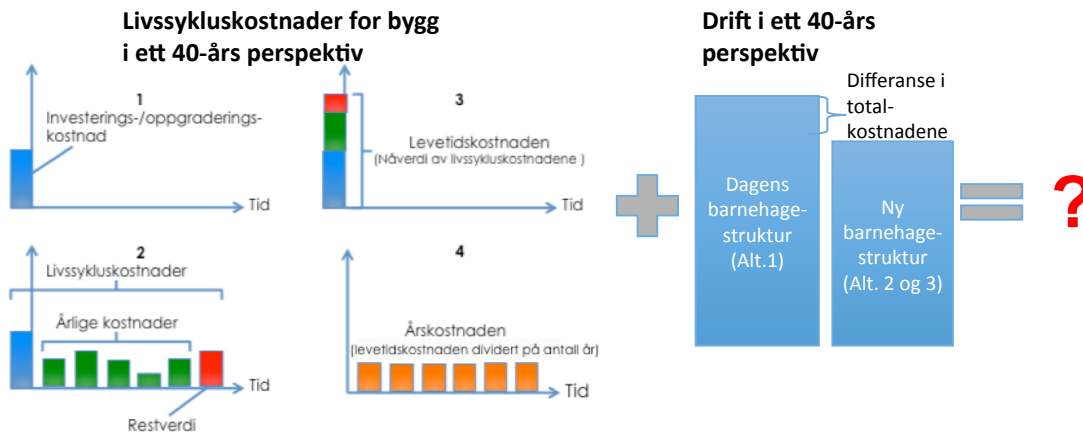
1.1.2 Kostnader som følge av endringer i driften

Endringer i barnehageløsning for Bardufossområdet vil kunne gi anledning til å foreta endringer i selve driften av barnehagene. Dette er tatt hensyn til i de økonomiske analysene og vurderingene. Positive og negative økonomiske endringer i hele tidsperioden inkluderes. Det legges til grunn **kun** endringer i kostnadene som følge av endringer i driften. Det er liten tvil om at differansen i kostnader som beregnes på denne måten er den samme differansen en vil få ved å ta med totale kostnader for alternativene.

For å vurdere de økonomiske effektene av endret drift i berørte bygg brukes nåverdien. I analysene er det lagt til grunn en tidshorisont på 40 år (50 eller 60 år kan også brukes). Dette er en anerkjent og akseptert metode for å vurdere ulike beslutningsalternativer.

Det er etablert en analysemodell for å simulere konsekvensene av ulike forutsetninger ved barnehagestruktur og eventuelle endringer i driften. Figuren under viser kombinasjonen av livssyklus kostnader for bygg og endringer i kostnadene som følge av endringer i driften.

En klassisk bedriftsøkonomisk analysemodell benyttes

01.09.2017

Målselv kommune barnehagestruktur

Figur. Sammenhengene i de bedriftsøkonomiske vurderingene.

Det er etablert en analysemodell for å simulere konsekvensene av ulike forutsetninger ved kommunens bygg- og eiendomsportefølje, samt tjenestedrift.

1.2 Analysemodell og forutsetninger

Analysemodellen består av to hovedelementer. Det er de:

- økonomiske konsekvensene knyttet til investeringer og FDVUs kostnader ved barnehagealternativene
- konsekvensene relatert til endringer i driftsinntekter og -kostnader som følge av barnehagealternativene

Samlet gir de to delene en oversikt over hvilket av hovedalternativene som er det beste basert på bedriftsøkonomiske vurderingskriterier. Med best menes her det hovedalternativet som er minst kostnadskrevenende for kommunen over tid.

Vedlegg 2

I vedlegg 2 sammenfattes de skriftlige innspillene som er kommet inn til prosjektet. Innspillene er delt i to hovedgrupper basert på hvilke gruppe som er avsender. De to gruppene er ansatte i Heggelia/Noraførr barnehage og Andslimoen barnehage, samt noen av foreldrene tilknyttet Andslimoen barnehage og Heggelia/Noraførr. De momentene som ansatte og foreldrene har påpekt er søkt ivaretatt på en god måte i arbeidet. Tabellene under viser hvor poengene/temaene fra ansatte og foreldrene er behandlet i rapporten.

1. Skriftlige innspill fra ansatte i Heggelia og Noraførr barnehage

Innspill fra ansatte	Hvor er dette blitt behandlet i rapporten
Stor barnehage	
Barnehagens utforming er viktigst.	<p>Arbeidet har tatt utgangspunkt i mandatet for prosjektet. I del 1 av mandatet skal det gjøres en vurdering av en barnehage versus to barnehager. Del 2 av mandatet omhandler vurderinger og anbefalinger av tomt/lokasjon, jfr. 1.2.3 Administrativ presisering av oppdraget.</p> <p>Kapittel 9 Bygningsmessige løsninger ny barnehager.</p> <p>For å vurdere fordelene og ulempene av de to ulike alternativene for barnehager og potensielle tomter er det etablert et sett av vurderingskriterier jfr. kapittel 10. Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene. Kriteriene dekker både del 1 av mandatet, en versus to barnehager, og del 2 av mandatet, tomt/lokasjon.</p> <p>I kapittel 12 gis en vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene.</p> <p>I kapittel 13 gir prosjektgruppen sin vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p> <p>Kapittel 14 omhandler prosjektgruppens vurdering og anbefaling av tomt/lokasjon.</p>
Vil fasiliteter og utforming prege valg av 1 eller 2 barnehager?	<p>Kapittel 9 Bygningsmessige løsninger ny barnehager.</p> <p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Bygningsmessig løsning. Området består av to kriterier, henholdsvis Bygningsmessig fleksibilitet og Tilpasset bygg i forhold til tjenesteyting, jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p> <p>Et av hovedområdene i forbindelse med valg av tomt/lokasjon er Utearealer. Området består av to aspekter henholdsvis Egnede utearealer og Utstyr. Disse er to av kriteriene for å vurdere hvilken tomt som er best egnet jfr. kapittel 10. Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene.</p> <p>I kapittel 12 gis en vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene.</p> <p>Kapittel 14 omhandler prosjektgruppens vurdering og</p>

<p>Tomtevalget og beliggenhet vil ha stor påvirkning.</p>	<p>anbefaling av tomt/lokasjon.</p> <p>Arbeidet har tatt utgangspunkt i mandatet for prosjektet. I del 1 av mandatet skal det gjøres en vurdering av en barnehage versus to barnehager. Del 2 av mandatet omhandler vurderinger og anbefalinger av tomt/lokasjon, jfr. 1.2.3 Administrativ presisering av oppdraget.</p> <p>Kapittel 8 Potensielle barnehagetomter Bardufossområdet.</p> <p>For å vurdere fordelene og ulempene av de to ulike alternativene for barnehager og potensielle tomter er det etablert et sett av vurderingskriterier jfr. kapittel 10. Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene. Kriteriene dekker både del 1 av mandatet, en versus to barnehager, og del 2 av mandatet, tomt/lokasjon.</p> <p>Hovedområdene som vurderes i forbindelse med en eller to barnehager er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Behovsdekning • Økonomi • Ledelse og organisasjon • Kvalitet i barnehagen • Bygningsmessig løsning • Klima/miljø <p>I kapittel 12 gis en vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene.</p> <p>I kapittel 13 gir prosjektgruppen sin vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p> <p>Kapittel 14 omhandler prosjektgruppens vurdering og anbefaling av tomt/lokasjon.</p>
<p>Logistikk en utfordring. Det må være egen parkeringsplass for de ansatte.</p>	<p>Kapittel 8 Potensielle barnehagetomter Bardufossområdet.</p> <p>Tomtearealer og Trafikkløsning er to av kriteriene for å vurdere hvilken tomt som er best egnet jfr. kapittel 10. Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene.</p> <p>I kapittel 12 gis en vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene.</p> <p>Kapittel 14 omhandler prosjektgruppens vurdering og anbefaling av tomt/lokasjon.</p>
<p>Arbeidsmiljø: mange ansatte vanskelig å bli kjent med alle.</p>	<p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Ledelse og organisasjon jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p> <p>En av lederoppgavene sammen med alle ansatte er å etablere og utvikle et godt arbeidsmiljø for alle. I drift av en stor barnehage vil det være naturlig at det blir etablert møteplasser/arenaer hvor alle ansatte deltar.</p>
<p>Mer konflikter mellom ansatte, - mange ting som det skal tas avgjørelser om.</p>	<p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Ledelse og organisasjon jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og</p>

	<p>kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p> <p>En av lederoppgavene er å forebygge konflikter og håndtere disse når de eventuelt oppstår.</p>
Arbeidsplasser for pedagoger må ivaretas.	<p>I kapittel 12.1 Vurdering av en ny stor barnehage versus to nye barnehager er en av premissene for vurderingene og senere anbefalingene at <i>"Ny bemannings- og pedagognorm legges til grunn for antall ansatte i begge hovedalternativene"</i>.</p>
Blir de små godt nok ivaretatt, skjermet og trygg?	<p>I kapittel 12.1 Vurdering av en ny stor barnehage versus to nye barnehager er en av premissene for vurderingene og senere anbefalingene at <i>"Avdeling/gruppe inngår som minste byggekloss / fundament" i en eventuell base eller sonebarnehage. Dette gjelder for både hovedalternativ 1 og 2"</i>.</p>
Skille de store fra de små fysisk ute.	<p>Kapittel 8 Potensielle barnahagetomter Bardufossområdet.</p> <p>Et av hovedområdene i forbindelse med valg av tomt/lokasjon er Utearealer. Området består av to aspekter henholdsvis Egnede utearealer og Utstyr. Disse er to av kriteriene for å vurdere hvilken tomt som er best egnet jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene.</p> <p>I kapittel 12 gis en vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene.</p> <p>Kapittel 14 omhandler prosjektgruppens vurdering og anbefaling av tomt/lokasjon.</p>
Ikke base eller sone barnehage, men avdelingsorganisert. Sikrer at det ikke blir for mange barn innen for hvert område inne.	<p>Kapittel 7 Hovedalternativene for barnehager for Bardufossområdet.</p> <p>I kapittel 12.1 Vurdering av en ny stor barnehage versus to nye barnehager er en av premissene for vurderingene og senere anbefalingene at <i>"Avdeling/gruppe inngår som minste byggekloss / fundament" i en eventuell base eller sonebarnehage. Dette gjelder for både hovedalternativ 1 og 2"</i>.</p>
Ledelsen blir mer distansert i stor barnehage.	<p>En stor barnehage vil ha hele lederstillinger, mens alternativet med to barnehager vil ha delte lederstillinger. Delte stillinger gjør det erfaringsmessig vanskeligere å få ønsket fokus og gjennomføringskraft. Oppmerksomhet og iverksettelse er i større grad hendelsesstyrt, og går på bekostning av planlagte lederoppgaver.</p>
Vi som bor på bygda ikke klare for å organisere et så stort bygg.	
Stabile avdelinger kan ofte bli berørt av at de må gi fra seg en voksen til andre avdelinger ved fravær.	<p>Kapittel 7 Hovedalternativene for barnehager for Bardufossområdet.</p> <p>I kapittel 12.1 Vurdering av en ny stor barnehage versus to nye barnehager er en av premissene for vurderingene og senere anbefalingene at <i>"Avdeling/gruppe inngår som minste byggekloss / fundament" i en eventuell base eller sonebarnehage. Dette gjelder for både hovedalternativ 1 og 2"</i>.</p>
To mellomstore barnehager	
Bedre foreldrekontakt oversiktlig.	<p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Ledelse og organisasjon. Et av vurderingsaspektene under Ledelse og organisasjon er</p>

	<p>samspill mellom barnehage og foreldrene jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
<p>Lettere å få til et nærmiljø for å ivareta barnas behov.</p>	<p>9.3 Sambruk av lokalene på kveldstid.</p> <p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Ledelse og organisasjon. Et av vurderingsaspektene under Ledelse og organisasjon er samspill mellom barnehage og foreldrene jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
<p>Se ledelsen oftere.</p>	<p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Ledelse og organisasjon. Et av vurderingsaspektene under Ledelse og organisasjon er Ledelse, struktur og arbeidsprosesser jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
<p>Blir «sett» av ledelsen og kollegaer</p>	<p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Ledelse og organisasjon. Et av vurderingsaspektene under Ledelse og organisasjon er Ledelse, struktur og arbeidsprosesser jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
<p>Større frihet ift fleksibilitet. Man behøver ikke følge klokken til enhver tid.</p>	<p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Bygningsmessig løsning. Området består av to kriterier, henholdsvis Bygningsmessig fleksibilitet og Tilpasset bygg i forhold til tjenesteyting, jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p> <p>Et av hovedområdene i forbindelse med valg av tomt/lokasjon er Utearealer. Området består av to aspekter henholdsvis Egnede utearealer og Utstyr. Disse er to av kriteriene for å vurdere hvilken tomt som er best egnet jfr. kapittel 10. Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene. I kapittel 12 gis en vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene.</p>

	Kapittel 14 omhandler prosjektgruppens vurdering og anbefaling av tomt/lokasjon.
Felles for begge hovedalternativene	
Viktig at vi lærer av andres feil slik at vi bygger funksjonelle bygg.	<p>I kapittel 15 Neste steg anbefales det at arbeidet videreføres som et prosjekt med bred deltagelse fra ulike fagområder, samt at det utarbeides byggeprogram og konkretiseres løsninger som tegninger og beskrivelse av blant annet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uteområdene og lekeutstyr • Fasadene • Romløsningene med utstyr • IKT • Vinduer og dører <p>Tegninger og beskrivelse av løsninger for vei og parkering.</p> <p>I tillegg er det etablert kontakt mot tre store barnehager i Oslo og Akershus. Målselv kommune er hjertelig velkommen til å ta ytterligere kontakt med barnehagene dersom det har spørsmål knyttet til bygg, utearealer eller barnehagedrift. De er også positive til eventuelle hospiteringsordninger dersom det skulle være ønskelig.</p>

2. Skriftlige innspill fra ansatte i Andslimoen barnehage

Innspill fra ansatte	Hvor er dette blitt behandlet i rapporten
Personalet ønsker at våre tre bygg skal samles under samme tak, og at det bygges en barnehage som fysisk er tilrettelagt for den type drift dagens barnehage skal drifte i henhold til de krav som Rammeplan for barnehager krever.	<p>Kapittel 2 Overordnede rammer for barnehagene, Kapittel 6 Grunnleggende prinsipper for barnehagene, Kapittel 7.2 Tjenestedrift – avdelingsbarnehage, basebarnehage eller sonebarnehage, Kapittel 7.3 Prosjektgruppens anbefaling, Kapittel 9.1 Bruk av etablerte arealnormer, Kapittel 9.2 Pedagogiske premisser og prinsipper, Kapittel 9.6 Universell utforming</p> <p>I kapittel 12.1 Vurdering av en ny stor barnehage versus to nye barnehager er en av premissene for vurderingene og senere anbefalingene at <i>"I hovedalternativ 1 og 2 er alt av barnehageareal lokalisert til ett bygg. Det er flere eksempler på gode arealløsninger der hvor barnehagedriften skjer i to etasjer"</i>.</p>
Det er viktig å påse at barnehagen sikrer at alle barna blir sett og opplever trygghet. Det må være rom for å dele avdelingen inn i små grupper, som også er nødvendig når barn med spesielle behov trenger skjerming fra stor barnegruppe.	<p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Ledelse og organisasjon. Et av kriteriene er Ivaretagelse av barn med spesielle behov, jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
Viktig at personalet får tid og rom til å jobbe med gode relasjoner med barna og mellom barna.	<p>I kapittel 12.1 Vurdering av en ny stor barnehage versus to nye barnehager er en av premissene for vurderingene og senere anbefalingene at <i>"Avdeling/gruppe inngår som minste"</i></p>

<p>Barn utvikler seg i relasjon med andre.</p> <p>Og at det er mulighet for fortsatt god foreldrekontakt ved levering og henting.</p>	<p><i>"byggekloss / fundament" i en eventuell base eller sonebarnehage. Dette gjelder for både hovedalternativ 1 og 2".</i></p> <p>En annen premiss, jfr. kapittel 12.1 Vurdering av en ny stor barnehage versus to nye barnehager, er at <i>"Ny bemannings- og pedagognorm legges til grunn for antall ansatte i begge hovedalternativene"</i>.</p> <p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Ledelse og organisasjon. Et av vurderingsaspektene under Ledelse og organisasjon er Samspill mellom barnehage og foreldrene jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
<p>Personalet ønsker å ha mulighet til å være spontan i forhold til bruk av uteområdet, og mulighet for å gå på tur det er ønskelig.</p> <p>Bruk av fellesrom må heller ikke bli for rigid.</p> <p>Det er viktig å organisere vaktssystemet slik at det gir god voksentetthet når det er mest barn tilstede.</p>	<p>Et av hovedområdene i forbindelse med valg av tomt/lokasjon er Utearealer. Området består av to aspekter henholdsvis Egnede utearealer og Utstyr. Disse er to av kriteriene for å vurdere hvilken tomt som er best egnet jfr. kapittel 10. Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene. I kapittel 12 gis en vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene. Kapittel 14 omhandler prosjektgruppens vurdering og anbefaling av tomt/lokasjon.</p> <p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Bygningsmessig løsning. Området består av to kriterier, henholdsvis Bygningsmessig fleksibilitet og Tilpasset bygg i forhold til tjenesteyting, jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p> <p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Ledelse og organisasjon. Et av vurderingsaspektene under Ledelse og organisasjon er Robuste fagmiljø jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
<p>Personalet ønsker at barnehagen materialvalg, romløsninger, utstyr osv. planlegges i tett samarbeid med personalet slik at et nybygg blir optimalt for barnehagedrift.</p>	<p>I kapittel 15 Neste steg anbefales det at arbeidet videreføres som et prosjekt med bred deltagelse fra ulike fagområder, samt at det utarbeides byggeprogram og konkretiseres løsninger som tegninger og beskrivelse av blant annet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uteområdene og lekeutstyr • Fasadene • Romløsningene med utstyr • IKT

	<ul style="list-style-type: none"> • Vinduer og dører <p>Tegninger og beskrivelse av løsninger for vei og parkering.</p> <p>I tillegg er det etablert kontakt mot 3 store barnehager i Oslo og Akershus. Målselv kommune er hjertelig velkommen til å ta ytterligere kontakt med barnehagene dersom det har spørsmål knyttet til bygg, utearealer eller barnehagedrift. De er også positive til eventuelle hospiteringsordninger dersom det skulle være ønskelig.</p>
<p>Hvor mange barn en ny barnehage skal huse er det delte meninger om. Det alle er enige om er at jo flere barn som skal ha tilbud i barnehagen, jo større krav stilles det til tydelig og strukturert ledelse. Hvis barnehagen er bygd for 180 barn og ledelsen ikke fungerer er fallet mye større enn om det er et bygg med 90 barn.</p>	<p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Ledelse og organisasjon. Et av vurderingsaspektene under Ledelse og organisasjon er Ledelse, strukturer og arbeidsprosesser jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
<p>Personalet i Andslimoen barnehage ønsker at det bygges 2 barnehager i Bardufossområdet med plass til 90 barn i hver barnehage.</p>	<p>For å vurdere fordelene og ulempene av de to ulike alternativene for barnehager og potensielle tomter er det etablert et sett av vurderingskriterier jfr. kapittel 10. Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene. Kriteriene dekker både del 1 av mandatet, en versus to barnehager, og del 2 av mandatet, tomt/lokasjon.</p> <p>I kapittel 12 gis en vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene.</p> <p>I kapittel 13 gir prosjektgruppen sin vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p> <p>Kapittel 14 omhandler prosjektgruppens vurdering og anbefaling av tomt/lokasjon.</p>

3. Skriftlige innspill fra noen av foreldrene i barnehagene

I forbindelse med prosjektet ble det etablert en uformell facebookgruppe for barnehageforeldrene. Ikke alle foreldrene ble lagt til denne gruppen. Av den grunn er innspillene ikke nødvendigvis representativ for synspunktene til alle foreldrene, men de gir noen gode indikasjoner.

Innspill fra foreldrene	Hvor er dette blitt behandlet i rapporten
Angående tomtevalg:	
Noraførr: Suverent bra med tanke på uteområdet. Skigåing, ut på tur er null stress. Pluss at den er nært Forsvaret sine leirer og gjør at mange kan levere barna sine ved bruk av sykkel ol. slipper unna med å ha en bil. Klimavennlig.	Kapittel 8 Potensielle barnehagetomter Bardufossområdet. Et av hovedområdene i forbindelse med valg av tomt/lokasjon er Utearealer. Området består av to aspekter henholdsvis Egnede utearealer og Utstyr. Et annet hovedområde er Klimatiske forhold. Området består av tre aspekter, henholdsvis Utetemperatur vinter, Vind og Luftforurensning vinterstid
Øverli: Fordelen vil være at det er lite annen trafikk der, dermed mindre kø og mer oversiktlig. Nært store boligfelt begge retninger.	Disse er fem av kriteriene for å vurdere hvilken tomt som er best egnet jfr. kapittel 10. Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene. I kapittel 12 gis en vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene. Kapittel 14 omhandler prosjektgruppens vurdering og anbefaling av tomt/lokasjon.
Fordel med 2 barnehager 90 barn i hver:	
Mulig å være nærmere der familien bor, mindre tid på kjøring.	Kapittel 8 Potensielle barnehagetomter Bardufossområdet. Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Klima/Miljø. Området består av to aspekter henholdsvis Økt reisevei for foreldrene (tid) og Økt reisevei gir økt utslipp av klimagasser (biltrafikk) jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.
Mer oversiktlig.	Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Bygningmessig løsning. Området består av to kriterier, henholdsvis Bygningmessig fleksibilitet og Tilpasset bygg i forhold til tjenesteyting, jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene. Et av hovedområdene i forbindelse med valg av tomt/lokasjon er Utearealer. Området består av to aspekter henholdsvis Egnede utearealer og Utstyr. Disse to kriteriene brukes for å vurdere hvilken tomt som er best egnet jfr. kapittel 10. Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene.

	<p>I kapittel 12 gis en vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene.</p> <p>Kapittel 14 omhandler prosjektgruppens vurdering og anbefaling av tomt/lokasjon.</p>
Færre og forholde seg til, økt trygghet for barna.	<p>I kapittel 12.1 Vurdering av en ny stor barnehage versus to nye barnehager er en av premissene for vurderingene og senere anbefalingene at <i>"Avdeling/gruppe inngår som minste byggekloss / fundament" i en eventuell base eller sonebarnehage. Dette gjelder for både hovedalternativ 1 og 2</i>.</p> <p>En annen premiss, jfr. kapittel 12.1 Vurdering av en ny stor barnehage versus to nye barnehager, er at <i>"Ny bemannings- og pedagognorm legges til grunn for antall ansatte i begge hovedalternativene"</i>.</p>
Færre biler ved levering/henting.	<p>Kapittel 8 Potensielle barnehagetomter Bardufossområdet.</p> <p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Klima/Miljø. Området består av to aspekter henholdsvis Økt reisevei for foreldrene (tid) og Økt reisevei gir økt utslipp av klimagasser (biltrafikk) jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
Lettere å skape tilhørighet, og få det tette båndet mellom voksen-barn.	<p>I kapittel 12.1 Vurdering av en ny stor barnehage versus to nye barnehager er en av premissene for vurderingene og senere anbefalingene at <i>"Avdeling/gruppe inngår som minste byggekloss / fundament" i en eventuell base eller sonebarnehage. Dette gjelder for både hovedalternativ 1 og 2</i>.</p> <p>En annen premiss, jfr. kapittel 12.1 Vurdering av en ny stor barnehage versus to nye barnehager, er at <i>"Ny bemannings- og pedagognorm legges til grunn for antall ansatte i begge hovedalternativene"</i>.</p>
Positivt at personaltallet på huset øker, bruke hverandres erfaringer og kunnskaper på tvers, men samtidig ikke for mange ansatte til at det blir for mange å forholde seg til.	<p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Ledelse og organisasjon. Et av kriteriene er Robuste fagmiljøer jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
Mange foreldre, men overkommelig.	<p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Ledelse og organisasjon. Et av kriteriene er Samspill mellom barnehage og foreldre jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
Hva må huskes på ved bygging av stor barnehage:	

<p>GODT parkeringsområdet, gjerne delt opp med eget område for personalet. Innkjøringsssluse.</p>	<p>Kapittel 8 Potensielle barnehagetomter Bardufossområdet.</p> <p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av tomt/lokasjon er Trafikkløsninger. Kriteriet brukes for å vurdere hvilken tomt som er best egnet jfr. kapittel 10. Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene.</p> <p>I kapittel 12 gis en vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene.</p> <p>Kapittel 14 omhandler prosjektgruppens vurdering og anbefaling av tomt/lokasjon.</p>
<p>Belysning.</p>	<p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Bygningsmessig løsning.</p>
<p>Vannbåren gulvvarme i hele bygget.</p>	<p>Området består av to kriterier, henholdsvis Bygningsmessig fleksibilitet og Tilpasset bygg i forhold til tjenesteyting, jfr.</p>
<p>Åpent rørsystem for tappevann.</p>	<p>kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene,</p>
<p>Hensiktsmessig bruk av areal.</p>	<p>kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og</p>
<p>Akustikk.</p>	<p>kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
<p>Flere mindre rom.</p>	
<p>Mulighet for skjerming.</p>	
<p>Vognskur på skyggesiden og unna leken, stort nok til det faktisk antall barn som sover i VOGN.</p>	
<p>Oversiktlig uteareal, delt for store/små.</p>	<p>Kapittel 8 Potensielle barnehagetomter Bardufossområdet.</p> <p>Et av hovedområdene i forbindelse med valg av tomt/lokasjon er Utearealer. Området består av to aspekter henholdsvis Egnede utearealer og Utstyr.</p> <p>Disse to kriteriene brukes for å vurdere hvilken tomt som er best egnet jfr. kapittel 10. Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene.</p> <p>I kapittel 12 gis en vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene.</p> <p>Kapittel 14 omhandler prosjektgruppens vurdering og anbefaling av tomt/lokasjon.</p>
<p>Hvilerom for eldre barn.</p>	<p>Kapittel 9. Bygningsmessige løsninger nye barnehager.</p> <p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Bygningsmessig løsning. Området består av to kriterier, henholdsvis Bygningsmessig fleksibilitet og Tilpasset bygg i forhold til tjenesteyting, jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene,</p> <p>kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og</p> <p>kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
<p>Ulempa med stor barnehage:</p>	
<p>Mye trafikk.</p>	<p>Kapittel 8 Potensielle barnehagetomter Bardufossområdet.</p> <p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Klima/Miljø. Området består av to aspekter henholdsvis Økt reisevei for foreldrene (tid) og Økt reisevei gir økt utslipp av klimagasser (biltrafikk) jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene,</p>

	<p>kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og</p> <p>kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
Muligens mindre oversiktlig.	<p>Kapittel 9. Bygningsmessige løsninger nye barnehager.</p> <p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Bygningsmessig løsning. Området består av to kriterier, henholdsvis Bygningsmessig fleksibilitet og Tilpasset bygg i forhold til tjenesteyting, jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene,</p> <p>kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og</p> <p>kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
De ansatte må gjennom en stor overgang fra små til stor barnehage.	<p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Bygningsmessig løsning. Området består av to kriterier, henholdsvis Bygningsmessig fleksibilitet og Tilpasset bygg i forhold til tjenesteyting, jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene,</p> <p>kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og</p> <p>kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
...dette gjelder også barna som allerede går i barnehagen.	<p>I kapittel 15 Neste steg anbefales det at arbeidet videreføres som et prosjekt med bred deltagelse fra ulike fagområder, samt at det utarbeides byggeprogram og konkretiseres løsninger som tegninger og beskrivelse av blant annet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uteområdene og lekeutstyr • Fasadene • Romløsningene med utstyr • IKT • Vinduer og dører <p>Tegninger og beskrivelse av løsninger for vei og parkering.</p>
Tar tid å finne ut hvordan type organisering som passer, hvem er da der for barna.	<p>I kapittel 15 Neste steg anbefales det at arbeidet videreføres som et prosjekt med bred deltagelse fra ulike fagområder, samt at det utarbeides byggeprogram og konkretiseres løsninger som tegninger og beskrivelse av blant annet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uteområdene og lekeutstyr • Fasadene • Romløsningene med utstyr • IKT • Vinduer og dører <p>Tegninger og beskrivelse av løsninger for vei og parkering.</p>
Barna må forholde seg til et stort bygg med mange flere voksne og barn.	<p>Kapittel 9 Bygningsmessige løsninger nye barnehager.</p> <p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Bygningsmessig løsning. Området består av to kriterier, henholdsvis Bygningsmessig fleksibilitet og Tilpasset bygg i forhold til tjenesteyting, jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene,</p> <p>kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og</p>

	<p>kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
<p>Det blir bygd et bygg som ikke fungerer.</p>	<p>I kapittel 15 Neste steg anbefales det at arbeidet videreføres som et prosjekt med bred deltagelse fra ulike fagområder,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mål, visjoner og rammebetingelser for arbeidet • Pedagogisk plattform for barnehagedriften • Brukskrav <p>samt at det utarbeides byggeprogram og konkretiseres løsninger som tegninger og beskrivelse av blant annet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uteområdene og lekeutstyr • Fasadene • Romløsningene med utstyr • IKT • Vinduer og dører <p>Tegninger og beskrivelse av løsninger for vei og parkering.</p>
<p>Det blir laget til mange spesialrom som IKKE blir brukt!! Hvem bruker egentlig våtrom? Har jo bad med sluk...</p>	<p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Bygningsmessig løsning. Området består av to kriterier, henholdsvis Bygningsmessig fleksibilitet og Tilpasset bygg i forhold til tjenesteyting, jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p> <p>I kapittel 15 Neste steg anbefales det at arbeidet videreføres som et prosjekt med bred deltagelse fra ulike fagområder,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mål, visjoner og rammebetingelser for arbeidet • Pedagogisk plattform for barnehagedriften • Brukskrav <p>samt at det utarbeides byggeprogram og konkretiseres løsninger som tegninger og beskrivelse av blant annet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uteområdene og lekeutstyr • Fasadene • Romløsningene med utstyr • IKT • Vinduer og dører <p>Tegninger og beskrivelse av løsninger for vei og parkering.</p>
<p>Fordel med stor barnehage:</p>	
<p>Fint at søsken da uten trøbbel havner i samme barnehage.</p>	
<p>Barn med spes behov, ressurs, vil mest sannsynlig få den rette for seg når det er flere ansatte og mange ulike erfaringer og utdannelse på et sted.</p>	<p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Ledelse og organisasjon. Et av kriteriene er Ivaretagelse av barn med spesielle behov jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
<p>Fokusrettede voksne, de som kan kunst og forming eksempelvis kan brukes mer på dette området for flere enn kun sin egen avdeling.</p>	<p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Ledelse og organisasjon. Et av kriteriene er Tverrfaglighet jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere</p>

	<p>hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
<p>Besteforeldre kan hente alle sine i en og samme bhg.</p>	<p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Klima/Miljø. Området består av to aspekter henholdsvis Økt reisevei for foreldrene (tid) og Økt reisevei gir økt utslipp av klimagasser (biltrafikk) jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
<p>Kanskje større sjanse for flere bruksrom, mindre rom, gymsal. Da det sikkert er dyrere å bygge to vil kanskje slike rom måtte vike (GODT poeng).</p>	<p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Bygningsmessig løsning. Området består av to kriterier, henholdsvis Bygningsmessig fleksibilitet og Tilpasset bygg i forhold til tjenesteyting, jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p> <p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Økonomi jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
<p>Bra for utvikling og muligheten for å utvikle sosial kompetanse på en måte som ikke er det samme som i en mye mindre.</p>	
<p>Mulighetene for flere og forskjellige venneforhold.</p>	
<p>Muligheten for spesialrom som blir BRUKT!.</p>	<p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Bygningsmessig løsning. Området består av to kriterier, henholdsvis Bygningsmessig fleksibilitet og Tilpasset bygg i forhold til tjenesteyting, jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
<p>VELDIG interessant dette med sonebarnehage, kan man få dette til i Bardufossområdet?</p>	<p>Kapittel 7.2 Tjenestedrift – avdelingsbarnehage, basebarnehage eller sonebarnehage.</p> <p>I kapittel 12.1 Vurdering av en ny stor barnehage versus to nye barnehager er en av premissene for vurderingene og senere anbefalingene at "Avdeling/gruppe inngår som minste byggekloss / fundament" i en eventuell base eller sonebarnehage. Dette gjelder for både hovedalternativ 1 og 2".</p>

	<p>I kapittel 15 Neste steg anbefales det at arbeidet videreføres som et prosjekt med bred deltagelse fra ulike fagområder,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mål, visjoner og rammebetingelser for arbeidet • Pedagogisk plattform for barnehagedriften
<p>Fra folkemøtet på Istindportalen 16. okt: Det meste gjelder stor bhg</p>	
<p>Uteområdet – alle ute samtidig? Flexibiliteten vi har nå, kan den fortsette? Velge å være ute lengre ved behov, eller «ser været ann»? mulighet til å endre dagen underveis, eller må man følge planen for å ikke ødelegge for andre</p>	<p>Kapittel 8 Potensielle barnehagetomter Bardufossområdet.</p> <p>Et av hovedområdene i forbindelse med valg av tomt/lokasjon er Utearealer. Området består av to aspekter henholdsvis Egnede utearealer og Utstyr.</p> <p>Disse to kriteriene brukes for å vurdere hvilken tomt som er best egnet jfr. kapittel 10. Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene. I kapittel 12 gis en vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene. Kapittel 14 omhandler prosjektgruppens vurdering og anbefaling av tomt/lokasjon.</p>
<p>Oslo barnehagene har HELT andre kriterier enn det vi i ei lita bygd i nord ser etter, kan ikke sammenlignes, viktig å se til at uteområdet er stort nok for alle sammen</p>	<p>Kapittel 8 Potensielle barnehagetomter Bardufossområdet.</p> <p>Et av hovedområdene i forbindelse med valg av tomt/lokasjon er Utearealer. Området består av to aspekter henholdsvis Egnede utearealer og Utstyr.</p> <p>Disse to kriteriene brukes for å vurdere hvilken tomt som er best egnet jfr. kapittel 10. Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene. I kapittel 12 gis en vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene. Kapittel 14 omhandler prosjektgruppens vurdering og anbefaling av tomt/lokasjon.</p>
<p>Hvem står for organisering, og når?</p>	
<p>Voksenteitet, spesielt da ved lengre åpningstid en dagens. 07-17</p>	<p>I kapittel 12.1 Vurdering av en ny stor barnehage versus to nye barnehager er en av premissene for vurderingene og senere anbefalingene er at <i>"Ny bemannings- og pedagognorm legges til grunn for antall ansatte i begge hovedalternativene"</i>.</p> <p>En annen premiss, jfr. kapittel 12.1 Vurdering av en ny stor barnehage versus to nye barnehager, er at <i>"I en framtidig løsning for barnehage i Barufossområdet vil åpningstiden bli søkt tilpasset behovet til arbeidsgivere lokalisert til Bardufossområdet og dermed også barnehageforeldrene"</i>.</p>
<p>Soving i vogn i kuldeperioden, må være rom for dette</p>	<p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Bygningsmessig løsning. Området består av to kriterier, henholdsvis Bygningsmessig fleksibilitet og Tilpasset bygg i forhold til tjenesteyting, jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>

<p>Buss for barnehagen, for å kunne besøke nærområdet og bli kjent</p>	
<p>Et rom må ha flere funksjoner</p>	<p>Et av hovedområdene som vurderes i forbindelse med valg av en eller to barnehager er Bygningsmessig løsning. Området består av to kriterier, henholdsvis Bygningsmessig fleksibilitet og Tilpasset bygg i forhold til tjenesteyting, jfr. kapittel 10 Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene, kapittel 12 Vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene, og kapittel 13 prosjektgruppens vurdering og anbefaling av barnehagealternativene.</p>
<p>Tomtevalg: perfekt ved Øverli og psykiatrien, allerede kloakk strøm ol i umiddelbar nærhet. Enklere? Billigere?</p>	<p>Det er åtte hovedområder som anvendes til å belyse tomt/lokasjon ny barnehage (Behovsdekning tomtearealer, Klimatiske forhold, Utearealer, Trafikkløsninger, Reguleringsplan og framdrift, Infrastrukturkostnader, Reisevei og utslipp av klimagasser/miljøpåvirkning samt Tettstedsutvikling og samfunnsutvikling) jfr. kapittel 10. Vurderingskriterier for å kunne rangere hovedalternativene. I kapittel 12 gis en vurdering av hovedalternativene opp mot vurderingskriteriene. Kapittel 14 omhandler prosjektgruppens vurdering og anbefaling av tomt/lokasjon.</p>